

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 2017 r.

w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne”, operacje typu „Kształtowanie przestrzeni publicznej” oraz operacje typu „Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego” w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

Na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2017 r. poz. 562 i 624) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne”, operacje typu „Kształtowanie przestrzeni publicznej” oraz operacje typu „Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego” w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, zwanej dalej „pomocą”, w tym:

- 1) formę i tryb składania wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność;
- 2) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy i wnioski o płatność;
- 3) kryteria wyboru operacji;
- 4) szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa o przyznaniu pomocy, zwana dalej „umową”;
- 5) przypadki, w których następcy prawnemu beneficjenta jest przyznawana pomoc, oraz warunki i tryb przyznania tej pomocy.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1906).

§ 2. Pomoc jest przyznawana na operacje w zakresie:

- 1) budowy, przebudowy lub wyposażenia obiektów budowlanych pełniących funkcje kulturalne, w tym świetlic i domów kultury;
- 2) kształtowania przestrzeni publicznej;
- 3) odnawiania lub poprawy stanu zabytkowych obiektów budowlanych, służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego;
- 4) zakupu obiektów budowlanych charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie z przeznaczeniem na cele publiczne.

§ 3. O pomoc może ubiegać się:

- 1) gmina w zakresie, o którym mowa w § 2;
- 2) instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego, w zakresie, o którym mowa w § 2 pkt 1, 3 i 4.

§ 4. Pomoc jest przyznawana na operację, która spełnia następujące warunki:

- 1) koszty kwalifikowalne operacji nie będą współfinansowane z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności lub jakiegokolwiek innego unijnego instrumentu finansowego;
- 2) będzie realizowana nie więcej niż w dwóch etapach, a wykonanie zakresu rzeczowego zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji, w tym poniesienie przez beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji oraz złożenie wniosku o płatność końcową wypłacaną po zrealizowaniu całej operacji, nastąpi w terminie 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy, a w przypadku operacji realizowanej w dwóch etapach – 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy, lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2023 r.;
- 3) będzie realizowana na obszarze należącym do:
 - a) gminy wiejskiej lub
 - b) gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 000 mieszkańców, lub
 - c) gminy miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 000 mieszkańców;
- 4) będzie realizowana na nieruchomości będącej własnością podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy lub na nieruchomości, do której posiada on prawo do dysponowania nią przez okres realizacji operacji oraz co najmniej przez okres trwałości operacji, o którym mowa w art. 71 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne

przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.²⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1303/2013”;

- 5) realizacja operacji nie jest sprzeczna z ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, o ile zostały sporządzone dla obszaru, na którym będzie realizowana, albo z decyzją ostateczną o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, o ile uzyskanie takiej decyzji jest wymagane;
- 6) będzie spójna z dokumentem strategicznym dotyczącym obszaru, na którym jest planowana realizacja operacji, określającym strategię rozwoju oraz obszary lub cele lokalnej polityki rozwoju;
- 7) po zrealizowaniu operacji obiekt budowlany będący jej przedmiotem będzie ogólnodostępny, w tym dostępny dla osób niepełnosprawnych;
- 8) suma kosztów całkowitych operacji nie przekroczy dwukrotności wysokości pomocy na tę operację;
- 9) realizacja operacji nie jest możliwa bez udziału środków publicznych;
- 10) dla operacji wydano decyzję ostateczną o środowiskowych uwarunkowaniach, o ile jest wymagana;
- 11) obiekt budowlany będący przedmiotem operacji, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, jest wpisany do rejestru zabytków lub wojewódzkiej ewidencji zabytków – w przypadku operacji typu „Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego”;
- 12) operacja nie jest uwzględniona w strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w rozumieniu art. 2 pkt 19 rozporządzenia nr 1303/2013, obejmującej obszar, na którym jest planowana realizacja operacji.

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 270 z 15.10.2015, str. 1 i Dz. Urz. UE L 338 z 13.12.2016, str. 34.

§ 5. Pomoc na realizację operacji jest przyznawana w formie refundacji części kosztów kwalifikowalnych, do których zalicza się koszty:

- 1) ogólne, o których mowa w art. 45 ust. 2 lit. c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.³⁾), zwane dalej „kosztami ogólnymi”,
- 2) budowy lub przebudowy obiektów budowlanych,
- 3) zakupu nowych maszyn lub wyposażenia, a w przypadku operacji w zakresie określonym w § 2 pkt 4 – również używanych maszyn lub wyposażenia, stanowiących ekspozyty,
- 4) zakupu obiektów budowlanych,
- 5) zakupu rzeczy innych niż wymienione w pkt 3 i 4, w tym materiałów i roślin wieloletnich,
- 6) zakupu usług, w tym dotyczących prac konserwatorskich lub restauratorskich,
- 7) podatku od towarów i usług (VAT), który jest kwalifikowalny zgodnie z art. 69 ust. 3 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013

– które są uzasadnione zakresem operacji oraz niezbędne do osiągnięcia jej celu.

§ 6. 1. Pomoc jest przyznawana w wysokości do 63,63% kosztów kwalifikowalnych.

2. Pomoc jest przyznawana do wysokości limitu, który w okresie realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 łącznie na wszystkie zakresy wymienione w § 2 wynosi 500 000 zł na miejscowość.

3. Przy ustalaniu wysokości środków pozostałych do wykorzystania w ramach limitu, o którym mowa w ust. 2, uwzględnia się sumę kwot pomocy wypłaconej na zrealizowane operacje i kwot pomocy przyznanej na operacje, których realizacja nie została jeszcze zakończona.

4. W przypadku gdy wysokość kosztów kwalifikowalnych w zakresie danego zadania ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji przekracza wartość rynkową tych kosztów ustaloną w wyniku oceny ich racjonalności, o której mowa w art. 48 ust. 2 lit. e rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 865, Dz. Urz. UE L 280 z 24.09.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 367 z 23.12.2014, str. 16, Dz. Urz. UE L 127 z 22.05.2015, str. 1 i Dz. Urz. UE L 28 z 04.02.2016, str. 8.

ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 69, z późn. zm.⁴⁾), przy ustalaniu wysokości pomocy uwzględnia się wartość rynkową tych kosztów.

5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się do operacji w zakresie określonym w § 2 pkt 4.

6. Przy ustalaniu wysokości pomocy koszty ogólne są uwzględniane w wysokości nieprzekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych.

7. Koszty związane z budową mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. poz. 478 i 2365, z 2016 r. poz. 925, 1579 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 624), zwanej dalej „mikroinstalacją”, nie mogą przekroczyć 30% kosztów kwalifikowalnych, z wyłączeniem kosztów ogólnych.

§ 7. Pomoc przysługuje według kolejności ustalonej przy zastosowaniu kryteriów wyboru operacji.

§ 8. 1. O kolejności przysługiwania pomocy na operacje typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne” decyduje suma uzyskanych punktów przyznanych na podstawie następujących kryteriów wyboru operacji:

- 1) operacja przewiduje, że po jej zrealizowaniu w obiekcie budowlanym będącym jej przedmiotem będą prowadzone zajęcia artystyczne, nauka języków obcych, zajęcia opiekuńczo-wychowawczych lub inne inicjatywy społeczne, które będą miały charakter stały lub będą się odbywały cyklicznie, lecz nie rzadziej niż raz w miesiącu, przez okres trwałości operacji, o którym mowa w art. 71 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia nr 1303/2013 – 4 punkty;
- 2) podstawowy dochód podatkowy gminy, w której będzie realizowana operacja, w przeliczeniu na mieszkańca, obliczany zgodnie z przepisami o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, opublikowany przez urząd obsługujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych do stosowania w roku, w którym nastąpiło ogłoszenie o naborze wniosków o przyznanie pomocy, kształtuje się na poziomie:
 - a) nie więcej niż 50% średniej krajowej – 3 punkty,
 - b) powyżej 50% średniej krajowej i nie więcej niż 75% średniej krajowej – 2 punkty,
 - c) powyżej 75% średniej krajowej i nie więcej niż 100% średniej krajowej – 1 punkt;

⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 329 z 15.12.2015, str. 1 i Dz. Urz. UE L 225 z 19.08.2016, str. 50.

- 3) operacja uwzględnia zastosowanie innowacyjnych co najmniej w skali województwa rozwiązań, w tym rozwiązań organizacyjnych, technicznych lub technologicznych, które zapewnią warunki dla tworzenia wysokiej jakości oferty kulturalnej, dostępnej dla zróżnicowanych grup odbiorców – 3 punkty;
 - 4) operacja uwzględnia wyposażenie obiektu budowlanego będącego przedmiotem operacji w mikroinstalację, która będzie zapewniała pokrycie co najmniej w 50% zapotrzebowania tego obiektu na energię elektryczną lub ciepłą, albo obiekt budowlany będący przedmiotem operacji jest wyposażony w mikroinstalację, która zapewnia pokrycie w 100% zapotrzebowania tego obiektu w energię elektryczną oraz ciepłą – 3 punkty;
 - 5) operacja przewiduje powstanie oraz utrzymanie przez okres trwałości operacji, o którym mowa w art. 71 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia nr 1303/2013:
 - a) co najmniej dwóch miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne – 3 punkty,
 - b) jednego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne – 2 punkty,
 - c) miejsca pracy w wymiarze 0,5 etatu w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne – 1 punkt;
 - 6) operacja będzie realizowana w gminie, w której gęstość zaludnienia, ustalona według najnowszych na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy wynikowych informacji statystycznych ogłaszanych, udostępnianych lub rozpowszechnianych zgodnie z przepisami o statystyce publicznej, wynosi:
 - a) co najmniej 60 osób/km² – 2 punkty,
 - b) co najmniej 25 i mniej niż 60 osób/km² – 1 punkt;
 - 7) średnia stopa bezrobocia w powiecie, na którego obszarze jest planowana realizacja operacji, w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających miesiąc rozpoczęcia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy była wyższa albo równa średniej krajowej stopie bezrobocia w tym okresie – 1 punkt;
 - 8) operacja będzie realizowana w gminie, w której na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy występuje co najmniej jedna z form ochrony przyrody określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1–5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, 2249 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60 i 132) – 1 punkt.
2. W przypadku gdy operacja jest realizowana na obszarze województwa:
- 1) dolnośląskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:

- a) operacja będzie realizowana w:
- solectwie, które na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy przystąpiło do realizacji inicjatywy Odnowa Wsi na podstawie uchwały nr XXXVI/598/09 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 stycznia 2009 r. w sprawie stanowiska Sejmiku Województwa Dolnośląskiego dotyczącego realizacji działań z zakresu Odnowy Wsi na terenie województwa dolnośląskiego, a w przypadku gdy operacja obejmuje kilka solectw, co najmniej 50% z nich, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, przystąpiło do realizacji tej inicjatywy – 4 punkty,
 - gminie, która na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy przystąpiła do realizacji inicjatywy Odnowa Wsi na podstawie uchwały nr XXXVI/598/09 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 stycznia 2009 r. w sprawie stanowiska Sejmiku Województwa Dolnośląskiego dotyczącego realizacji działań z zakresu Odnowy Wsi na terenie województwa dolnośląskiego – 2 punkty,
- b) w miejscowości, w której będzie realizowana operacja, funkcjonuje:
- co najmniej trzy organizacje pozarządowe, które swą działalność rozpoczęły co najmniej rok przed ogłoszeniem naboru wniosków o przyznanie pomocy i są wpisane w Krajowym Rejestrze Sądowym albo do ewidencji stowarzyszeń zwykłych – 4 punkty,
 - jedna albo dwie organizacje pozarządowe, które swą działalność rozpoczęły co najmniej rok przed ogłoszeniem naboru wniosków o przyznanie pomocy i są wpisane w Krajowym Rejestrze Sądowym albo do ewidencji stowarzyszeń zwykłych – 2 punkty,
- c) w miejscowości, w której będzie realizowana operacja, nie była realizowana operacja z zakresu inwestycji dotyczących obiektów budowlanych pełniących funkcje kulturalne w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 lub działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego tym programem, która odpowiadała warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego tym programem – 2 punkty,
- d) w obiekcie budowlanym będącym przedmiotem operacji będzie zapewniony dostęp do sieci Internet osobom korzystającym z tego obiektu – 2 punkty;

- 2) kujawsko-pomorskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
 - a) operacja dotyczy jednego obiektu budowlanego – 4 punkty,
 - b) koszt zakupu wyposażenia obiektu budowlanego stanowi:
 - 100% kosztów kwalifikowalnych operacji – 4 punkty,
 - mniej niż 100% i więcej niż 75% kosztów kwalifikowalnych operacji – 2 punkty,
 - nie więcej niż 75% i nie mniej niż 50% kosztów kwalifikowalnych operacji – 1 punkt,
 - c) liczba organizacji pozarządowych, które mają siedzibę w gminie, w której będzie realizowana operacja, i które swą działalność rozpoczęły co najmniej rok przed ogłoszeniem naboru wniosków o przyznanie pomocy oraz są wpisane w Krajowym Rejestrze Sądowym albo do ewidencji stowarzyszeń zwykłych, wynosi w przeliczeniu na 1000 mieszkańców:
 - co najmniej 3 – 4 punkty,
 - 2 – 2 punkty,
 - 1 – 1 punkt;
- 3) lubelskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
 - a) w miejscowości, w której będzie realizowana operacja, funkcjonuje co najmniej jedna organizacja pozarządowa, która swą działalność rozpoczęła co najmniej rok przed ogłoszeniem naboru wniosków o przyznanie pomocy i jest wpisana w Krajowym Rejestrze Sądowym albo do ewidencji stowarzyszeń zwykłych, a jej celem statutowym jest działalność artystyczna – 4 punkty,
 - b) w miejscowości, w której będzie realizowana operacja, nie były realizowane projekt i operacja z zakresu inwestycji dotyczących obiektów budowlanych pełniących funkcje kulturalne w ramach odpowiednio Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004–2006” lub Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 – 4 punkty,
 - c) obiekt budowlany będący przedmiotem operacji będzie czynny co najmniej 5 dni w tygodniu co najmniej 4 godziny dziennie – 4 punkty;

- 4) lubuskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) operacja dotyczy budowy lub przebudowy obiektu budowlanego – 4 punkty,
 - b) w miejscowości, w której będzie realizowana operacja, nie była realizowana operacja z zakresu inwestycji dotyczących obiektów budowlanych pełniących funkcje kulturalne w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 – 4 punkty,
 - c) liczba osób zamieszkałych w miejscowości, w której będzie realizowana operacja, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynosi:
 - co najmniej 301 – 4 punkty,
 - 201–300 – 3 punkty,
 - 100–200 – 2 punkty;
- 5) łódzkiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) operacja dotyczy utworzenia domu kultury w gminie, w której na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy nie ma domu kultury – 6 punktów,
 - b) operacja dotyczy ogólnodostępnego obiektu budowlanego, w którym zgodnie z jego regulaminem zostanie zapewniona możliwość nieodpłatnego korzystania przez społeczność lokalną z co najmniej 3 stanowisk komputerowych z dostępem do sieci Internet co najmniej 5 dni w tygodniu:
 - co najmniej 8 godzin dziennie – 4 punkty,
 - mniej niż 8 godzin dziennie i nie mniej niż 4 godziny dziennie – 2 punkty,
 - c) operacja przewiduje stałą obecność w obiekcie budowlanym będącym przedmiotem operacji ogólnodostępnej ekspozycji poświęconej historii lub kulturze regionu łódzkiego lub obszaru realizacji operacji oraz promocję znaku „Łódzkie Promuje”, którego wzór graficzny został określony w dokumencie pn. „Księga Identyfikacji Wizualnej Województwa Łódzkiego”, która stanowi załącznik nr 3 do uchwały nr 326/13 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 19 marca 2013 roku w sprawie zatwierdzenia dokumentu o nazwie „Program kreacji i promocji marki województwa łódzkiego z planem wdrożenia w latach 2012–2016” – 2 punkty;
- 6) małopolskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:

- a) liczba instytucji kultury działających w gminie, w której ma być realizowana operacja, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynosi:
 - co najmniej 11 – 6 punktów,
 - 5–10 – 4 punkty,
 - 2–4 – 2 punkty,
 - 1 – 1 punkt,
 - b) wysokość wydatków gminy, w której ma być realizowana operacja, z rozdziału 92109 – Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby, w przeliczeniu na mieszkańca w latach 2012–2014, wyniosła:
 - powyżej 125% średniej wydatków gmin, o których mowa w § 4 pkt 3, z tego rozdziału – 4 punkty,
 - powyżej 100% i nie więcej niż 125% średniej wydatków gmin, o których mowa w § 4 pkt 3, z tego rozdziału – 3 punkty,
 - powyżej 75% i nie więcej niż 100% średniej wydatków gmin, o których mowa w § 4 pkt 3, z tego rozdziału – 2 punkty,
 - powyżej 50% i nie więcej niż 75% średniej wydatków gmin, o których mowa w § 4 pkt 3, z tego rozdziału – 1 punkt,
 - c) w roku 2013 lub 2014 w gminie, w której będzie realizowana operacja, została zorganizowana co najmniej jedna impreza masowa – 2 punkty;
- 7) mazowieckiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) liczba miejscowości w gminie, w której będzie realizowana operacja, ustalona według najnowszych na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy wyników informacji statystycznych ogłaszanych, udostępnianych lub rozpowszechnianych zgodnie z przepisami o statystyce publicznej, wynosi:
 - co najmniej 21 – 4 punkty,
 - 15–20 – 2 punkty,
 - 10–14 – 1 punkt,
 - b) liczba osób zamieszkałych w miejscowości, w której będzie realizowana operacja, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynosi:
 - co najmniej 200 – 4 punkty,
 - 100–199 – 2 punkty,

- c) w miejscowości, w której będzie realizowana operacja, znajduje się siedziba organizacji pozarządowej, która swą działalność rozpoczęła co najmniej rok przed ogłoszeniem naboru wniosków o przyznanie pomocy i jest wpisana w Krajowym Rejestrze Sądowym albo do ewidencji stowarzyszeń zwykłych – 4 punkty;
- 8) opolskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) w obiekcie budowlanym będącym przedmiotem operacji będzie zapewniony dostęp do sieci Internet osobom korzystającym z tego obiektu – 4 punkty,
 - b) obiekt budowlany będący przedmiotem operacji będzie pełnił funkcje edukacyjne w zakresie regionalnej lub lokalnej edukacji kulturalnej lub edukacji mniejszości narodowych i etnicznych, przy czym nie będzie to jedyna inicjatywa społeczna realizowana w tym obiekcie – 4 punkty,
 - c) realizacja operacji przyczyni się do wprowadzenia nowych funkcji w obiekcie budowlanym pełniącym funkcje kulturalne – 4 punkty;
- 9) podkarpackiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) operacja dotyczy:
 - wyposażenia obiektu budowlanego – 5 punktów,
 - budowy obiektu budowlanego – 3 punkty,
 - przebudowy obiektu budowlanego – 2 punkty,
 - b) operacja będzie realizowana w gminie, która na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy należy do obszarów o najniższym poziomie dostępu do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe, o których mowa w opracowaniu pn. „Obszary Funkcjonalne w Województwie Podkarpackim”, stanowiącym załącznik do uchwały Nr 86/1977/15 Zarządu Województwa Podkarpackiego z dnia 25 sierpnia 2015 r. w sprawie przyjęcia opracowania pn. „Obszary funkcjonalne w województwie podkarpackim” w celu przedstawienia do zaopiniowania przez jednostki samorządu terytorialnego – 5 punktów,
 - c) w gminie, w której będzie realizowana operacja, nie była realizowana operacja z zakresu inwestycji dotyczących obiektów budowlanych pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe i społeczno-kulturalne, z wyłączeniem szkół, przedszkoli i żłobków, przez podmiot wymieniony w § 3 w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 lub

działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego tym programem, która odpowiadała warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego tym programem – 2 punkty;

- 10) podlaskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) operacja dotyczy budowy lub przebudowy obiektu budowlanego, w którym siedzibę ma:
 - instytucja kultury, która posiada co najmniej jedną filię utworzoną na podstawie statutu tej instytucji – 8 punktów,
 - filia instytucji kultury, o której mowa w tiret pierwsze – 4 punkty,
 - instytucja kultury, która nie posiada filii – 2 punkty,
 - b) w obiekcie budowlanym będącym przedmiotem operacji jest lub będzie zapewniony dostęp do sieci Internet osobom korzystającym z tego obiektu – 2 punkty,
 - c) w wyniku realizacji operacji obiekt budowlany będzie posiadał pełne zaplecze sanitarne, w tym łazienkę oraz toaletę z doprowadzoną bieżącą wodą oraz możliwość odprowadzenia ścieków komunalnych do sieci ogólnodostępnej lub indywidualnej oczyszczalni ścieków, lub bezodpływowych, szczelnych zbiorników na nieczystości ciekłe – 2 punkty;
- 11) pomorskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) operacja dotyczy przebudowy lub wyposażenia obiektu budowlanego – 4 punkty,
 - b) liczba osób zamieszkałych w miejscowości, w której będzie realizowana operacja, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynosi nie więcej niż 500 osób – 4 punkty,
 - c) operacja przewiduje, że po jej zrealizowaniu w obiekcie budowlanym będącym jej przedmiotem będą prowadzone zajęcia artystyczne, nauka języków obcych, zajęcia opiekuńczo-wychowawcze lub inne inicjatywy społeczne adresowane do co najmniej trzech grup docelowych o zróżnicowanych potrzebach i zainteresowaniach, które będą miały charakter stały lub będą się odbywały cyklicznie, lecz nie rzadziej niż raz w miesiącu – 4 punkty;
- 12) śląskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:

- a) liczba osób zamieszkałych w miejscowości, w której będzie realizowana operacja, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynosi:
 - co najmniej 1001 – 4 punkty,
 - 601–1000 – 3 punkty,
 - 300–600 – 2 punkty,
 - b) liczba organizacji pozarządowych, które mają siedzibę w miejscowości, w której będzie realizowana operacja, i które swą działalność rozpoczęły co najmniej rok przed ogłoszeniem naboru wniosków o przyznanie pomocy oraz są wpisane w Krajowym Rejestrze Sądowym albo do ewidencji stowarzyszeń zwykłych, wynosi:
 - co najmniej 2 – 4 punkty,
 - 1 – 2 punkty,
 - c) operacja dotyczy przebudowy lub wyposażenia obiektu budowlanego – 4 punkty;
- 13) świętokrzyskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) operacja dotyczy:
 - przebudowy obiektu budowlanego i zakupu wyposażenia – 4 punkty,
 - wyłącznie zakupu wyposażenia – 2 punkty,
 - b) liczba osób zamieszkałych w miejscowości, w której będzie realizowana operacja, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynosi:
 - nie więcej niż 500 – 4 punkty,
 - 501–1000 – 3 punkty,
 - 1001–2000 – 2 punkty,
 - c) liczba zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków lub wojewódzkiej ewidencji zabytków, znajdujących się w miejscowości, w której będzie realizowana operacja, wynosi:
 - co najmniej 3 – 4 punkty,
 - nie więcej niż 2 – 2 punkty;
- 14) warmińsko-mazurskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:

- a) w gminie, w której będzie realizowana operacja, funkcjonuje co najmniej jedno stowarzyszenie wpisane w Krajowym Rejestrze Sądowym, którego cele statutowe są związane z kulturą i rozpoczęło swą działalność co najmniej rok przed ogłoszeniem naboru wniosków o przyznanie pomocy – 4 punkty,
 - b) operacja dotyczy przebudowy obiektu budowlanego – 4 punkty,
 - c) co najmniej jedno sołectwo wymienione w załączniku nr 1 do uchwały nr 57/748/12/IV Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 listopada 2012 roku w sprawie: zakwalifikowania sołectw do Programu Odnowy Wsi Województwa Warmińsko-Mazurskiego „Wieś Warmii, Mazur i Powiśla miejscem, w którym warto żyć ...” lub w załączniku nr 1 do uchwały nr 27/327/14/IV Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 maja 2014 roku w sprawie: zakwalifikowania sołectw do Programu Odnowy Wsi Województwa Warmińsko-Mazurskiego „Wieś Warmii, Mazur i Powiśla miejscem, w którym warto żyć ...” w 2014 roku jest jednostką pomocniczą gminy, w której będzie realizowana operacja – 4 punkty;
- 15) wielkopolskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) w miejscowości, w której będzie realizowana operacja:
 - nie była realizowana operacja z zakresu inwestycji dotyczących obiektów budowlanych pełniących funkcje kulturalne w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 lub działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego tym programem, która odpowiadała warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego tym programem – 4 punkty,
 - była realizowana jedna operacja spełniająca warunki określone w tiret pierwsze – 3 punkty,
 - były realizowane dwie operacje spełniające warunki określone w tiret pierwsze – 2 punkty,
 - były realizowane co najmniej trzy operacje spełniające warunki określone w tiret pierwsze – 1 punkt,
 - b) operacja przewiduje:
 - zagospodarowanie otoczenia obiektu budowlanego pełniącego funkcje kulturalne – 1 punkt,

- że po jej zrealizowaniu w obiekcie budowlanym będącym jej przedmiotem będą prowadzone zajęcia lub inicjatywy skierowane do osób w wieku nieprzekraczającym 30 lat, które będą miały charakter stały lub będą realizowane cyklicznie, lecz nie rzadziej niż raz w miesiącu – 1 punkt,
 - że po jej zrealizowaniu w obiekcie budowlanym będącym jej przedmiotem będą prowadzone zajęcia lub inicjatywy skierowane do osób w wieku przekraczającym 50 lat, które będą miały charakter stały lub będą realizowane cyklicznie, lecz nie rzadziej niż raz w miesiącu – 1 punkt,
- c) liczba osób zamieszkałych w miejscowości, w której będzie realizowana operacja, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynosi:
- nie więcej niż 1000 – 5 punktów,
 - 1001–2000 – 4 punkty,
 - 2001–3000 – 3 punkty,
 - 3001–4000 – 2 punkty,
 - 4001–5000 – 1 punkt;
- 16) zachodniopomorskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) wartość syntetycznego miernika potencjału gospodarczego gminy, w której będzie realizowana operacja, określonego w dokumencie pn. „Specjalna Strefa Włączenia na obszarze województwa zachodniopomorskiego oraz planowane kierunki działań interwencyjnych” przyjętego uchwałą nr 653/14 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 22 kwietnia 2014 r. w sprawie przyjęcia dokumentu „Specjalna Strefa Włączenia na obszarze województwa zachodniopomorskiego oraz planowane kierunki działań interwencyjnych”, wynosi:
- od 0 do 0,2 – 4 punkty,
 - powyżej 0,2 do 0,4 – 2 punkty,
- b) wartość syntetycznego miernika dostępności do usług publicznych gminy, w której będzie realizowana operacja, określonego w dokumencie pn. „Specjalna Strefa Włączenia na obszarze województwa zachodniopomorskiego oraz planowane kierunki działań interwencyjnych” przyjętego uchwałą nr 653/14 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 22 kwietnia 2014 r. w sprawie przyjęcia doku-

mentu „Specjalna Strefa Włączenia na obszarze województwa zachodniopomorskiego oraz planowane kierunki działań interwencyjnych”, wynosi:

- od 0 do 0,4 – 4 punkty,
 - powyżej 0,4 do 0,6 – 2 punkty,
- c) liczba sołectw w gminie, w której będzie realizowana operacja, jest równa albo wyższa od średniej liczby sołectw w gminach województwa zachodniopomorskiego, obliczonej na podstawie najnowszych na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy wynikowych informacji statystycznych ogłaszanych, udostępnianych lub rozpowszechnianych zgodnie z przepisami o statystyce publicznej – 4 punkty.

§ 9. 1. O kolejności przysługiwania pomocy na operacje typu „Kształtowanie przestrzeni publicznej” decyduje suma uzyskanych punktów przyznanych na podstawie następujących kryteriów wyboru operacji:

- 1) operacja jest uzupełnieniem zrealizowanej albo będącej w trakcie realizacji, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, inwestycji finansowanej z udziałem środków publicznych:
 - a) operacja jest uzupełnieniem co najmniej trzech takich inwestycji w tej samej miejscowości – 3 punkty,
 - b) operacja jest uzupełnieniem dwóch takich inwestycji w tej samej miejscowości – 2 punkty,
 - c) operacja jest uzupełnieniem jednej takiej inwestycji w tej samej miejscowości – 1 punkt;
- 2) operacja będzie realizowana w powiecie, w którym na 1000 zamieszkałych osób, według najnowszych na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy wynikowych informacji statystycznych ogłaszanych, udostępnianych lub rozpowszechnianych zgodnie z przepisami o statystyce publicznej, przypada:
 - a) co najmniej 100 noclegów udzielonych turystom – 3 punkty,
 - b) mniej niż 100 i co najmniej 50 noclegów udzielonych turystom – 2 punkty,
 - c) mniej niż 50 i co najmniej 10 noclegów udzielonych turystom – 1 punkt;
- 3) operacja uwzględnia zastosowanie innowacyjnych co najmniej w skali województwa rozwiązań, w tym rozwiązań architektonicznych, technicznych lub technologicznych – 3 punkty;

- 4) operacja uwzględnia wyposażenie obiektu budowlanego będącego przedmiotem operacji w mikroinstalację, która będzie zapewniała pokrycie co najmniej w 50% zapotrzebowania tego obiektu na energię elektryczną lub ciepłą, albo obiekt budowlany będący przedmiotem operacji jest wyposażony w mikroinstalację, która zapewnia pokrycie w 100% zapotrzebowania tego obiektu w energię elektryczną oraz ciepłą – 3 punkty;
 - 5) opracowanie koncepcji architektonicznej lub architektoniczno-urbanistycznej, lub urbanistycznej dotyczące przedmiotu operacji zostało wyłonione w wyniku konkursu ogłoszonego przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy – 3 punkty;
 - 6) układ urbanistyczny, którego dotyczy operacja, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, jest wpisany do rejestru zabytków lub wojewódzkiej ewidencji zabytków – 2 punkty;
 - 7) operacja będzie realizowana w gminie, w której gęstość zaludnienia, ustalona według najnowszych na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy wynikowych informacji statystycznych ogłaszanych, udostępnianych lub rozpowszechnianych zgodnie z przepisami o statystyce publicznej, wynosi:
 - a) co najmniej 60 osób/km² – 2 punkty,
 - b) co najmniej 25 i mniej niż 60 osób/km² – 1 punkt;
 - 8) operacja będzie realizowana w gminie, w której na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy występuje co najmniej jedna z form ochrony przyrody określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1–5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody – 1 punkt.
2. W przypadku gdy operacja jest realizowana na obszarze województwa:
- 1) dolnośląskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
 - a) operacja przewiduje tworzenie lub rewitalizację terenów zieleni w rozumieniu art. 5 pkt 21 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody – 4 punkty,
 - b) w wyniku realizacji operacji przestrzeń publiczna zostanie wzbogacona o nową infrastrukturę pełniącą funkcje:
 - kulturalne – 4 punkty,
 - rekreacyjno-sportowe – 3 punkty, chyba że przyznano punkty zgodnie z tiret pierwsze,
 - edukacyjne – 2 punkty, chyba że przyznano punkty zgodnie z tiret pierwsze albo drugie,

- c) w miejscowości, w której będzie realizowana operacja, nie była realizowana operacja z zakresu inwestycji dotyczących kształtowania obszarów przestrzeni publicznej w rozumieniu art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r. poz. 778, 904, 961, 1250 i 1579) w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 lub działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego tym programem, która odpowiadała warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego tym programem – 4 punkty;
- 2) kujawsko-pomorskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) operacja dotyczy kształtowania przestrzeni publicznej, z uwzględnieniem tworzenia miejsc rekreacji i aktywności fizycznej, poprzez budowę ogólnodostępnych obiektów budowlanych skierowanych do osób w wieku przekraczającym 50 lat, z wyłączeniem ścieżek rowerowych – 5 punktów,
 - b) opracowanie koncepcji architektonicznej lub architektoniczno-urbanistycznej, lub urbanistycznej dotyczące przedmiotu operacji zostało wyłonione w wyniku przeprowadzonego wśród mieszkańców miejscowości, w której będzie realizowana operacja, plebiscytu na najciekawszy projekt na kształtowanie przestrzeni publicznej – 4 punkty,
 - c) liczba organizacji pozarządowych, które mają siedzibę w gminie, w której będzie realizowana operacja, i które swą działalność rozpoczęły co najmniej rok przed ogłoszeniem naboru wniosków o przyznanie pomocy oraz są wpisane w Krajowym Rejestrze Sądowym albo do ewidencji stowarzyszeń zwykłych, wynosi w przeliczeniu na 1000 mieszkańców:
 - co najmniej 3 – 3 punkty,
 - 2 – 2 punkty,
 - 1 – 1 punkt;
- 3) lubelskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) w wyniku realizacji operacji zostanie zrealizowany kompleksowy projekt zakładający powstanie miejsc aktywnej rekreacji w połączeniu z infrastrukturą służącą wypoczynkowi – 4 punkty,

- b) liczba osób zamieszkałych w miejscowości, w której będzie realizowana operacja, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynosi:
- co najmniej 401 – 4 punkty,
 - 301–400 – 3 punkty,
 - 201–300 – 2 punkty,
- c) w wyniku realizacji operacji zostanie zagospodarowana przestrzeń publiczna wokół szkoły, żłobka, przedszkola, urzędu gminy, biblioteki gminnej lub gminnego ośrodka kultury – 4 punkty;
- 4) lubuskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) w wyniku realizacji operacji zostanie zagospodarowana przestrzeń publiczna wokół szkoły, żłobka, przedszkola, urzędu gminy, biblioteki publicznej lub gminnego ośrodka kultury – 4 punkty,
- b) operacja będzie realizowana w miejscowości, przez którą na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy przebiega co najmniej jeden oznakowany szlak turystyczny – 4 punkty,
- c) operacja przewiduje budowę lub przebudowę oświetlenia ulicznego, które w wyniku jej zrealizowania będzie zasilane wyłącznie energią pochodzącą z odnawialnego źródła energii w rozumieniu art. 2 pkt 22 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii i będzie jedynym oświetleniem przestrzeni publicznej objętej operacją – 4 punkty;
- 5) łódzkiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) podstawowy dochód podatkowy gminy, w której będzie realizowana operacja, w przeliczeniu na mieszkańca, obliczany zgodnie z przepisami o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, opublikowany przez urząd obsługujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych do stosowania w roku, w którym nastąpiło ogłoszenie o naborze wniosków o przyznanie pomocy, kształtuje się na poziomie:
- nie więcej niż 50% średniej w województwie łódzkim – 6 punktów,
 - powyżej 50% średniej w województwie łódzkim i nie więcej niż 75% średniej w województwie łódzkim – 4 punkty,

- powyżej 75% średniej w województwie łódzkim i nie więcej niż 100% średniej w województwie łódzkim – 2 punkty,
 - b) operacja będzie realizowana na obszarach turystycznych dolin rzecznych Pilicy, Warty i Bzury, stanowiących obszary strategicznej interwencji wynikającej z polityki rozwoju województwa łódzkiego wyznaczonej w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020, stanowiącej załącznik do uchwały Nr XXXIII/644/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 lutego 2013 r. w sprawie: uchwalenia zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007–2020 i zmiany jej nazwy na Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020 – 4 punkty,
 - c) operacja będzie realizowana w miejscowości, w której na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy znajdują się co najmniej trzy budynki użyteczności publicznej w rozumieniu § 3 pkt 6 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1422) – 2 punkty;
- 6) małopolskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) w 2013 r. w gminie, w której będzie realizowana operacja, miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęte było:
 - co najmniej 96% obszaru gminy – 4 punkty,
 - więcej niż 50% i mniej niż 96% obszaru gminy – 3 punkty,
 - co najmniej 6% i nie więcej niż 50% obszaru gminy – 1 punkt,
 - b) operacja będzie realizowana w miejscowość, przez którą na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy przebiega co najmniej jeden oznakowany szlak turystyczny – 3 punkty,
 - c) operacja będzie realizowana:
 - w całości na obszarze, dla którego na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – 2 punkty,
 - w części na obszarze, dla którego na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – 1 punkt,

- d) operacja będzie realizowana w powiecie, przez który na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy przebiega co najmniej 50 oznakowanych szlaków turystycznych – 1 punkt,
 - e) operacja będzie realizowana w gminie, w której:
 - syntetyczny wskaźnik funkcji turystycznej w 2011 r. kształtuje się na poziomie wysokim, średnim albo niskim – 1 punkt,
 - na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy znajduje się co najmniej jeden obiekt, o którym mowa w art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 187 i 1334 oraz z 2017 r. poz. 60), wpisany do ewidencji prowadzonej na podstawie art. 38 ust. 3 tej ustawy – 1 punkt;
- 7) mazowieckiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) liczba miejscowości w gminie, w której będzie realizowana operacja, ustalona według najnowszych na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy wynikowych informacji statystycznych ogłaszanych, udostępnianych lub rozpowszechnianych zgodnie z przepisami o statystyce publicznej, wynosi:
 - co najmniej 21 – 5 punktów,
 - 15–20 – 3 punkty,
 - 10–14 – 1 punkt,
 - b) liczba gospodarstw rolnych, w których są świadczone usługi hotelarskie, o których mowa w art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych, znajdujących się w gminie, w której będzie realizowana operacja, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynosi:
 - co najmniej 5 – 4 punkty,
 - 4 – 3 punkty,
 - 3 – 2 punkty,
 - 2 – 1 punkt,
 - c) liczba zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków lub wojewódzkiej ewidencji zabytków, znajdujących się w gminie, w której będzie realizowana operacja, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynosi:
 - co najmniej 3 – 3 punkty,

- 2 – 2 punkty,
 - 1 – 1 punkt;
- 8) opolskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) operacja dotyczy historycznego układu urbanistycznego lub ruralistycznego wpisanego do rejestru zabytków lub objętego ochroną konserwatorską na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo otoczenia zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków lub wojewódzkiej ewidencji zabytków, lub gminnej ewidencji zabytków – 4 punkty,
 - b) operacja dotyczy rewitalizacji terenów zieleni w rozumieniu art. 5 pkt 21 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody lub obszaru zdegradowanego wyznaczonego na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. poz. 1777 oraz z 2016 r. poz. 1020 i 1250) – 4 punkty,
 - c) operacja będzie realizowana na obszarze, dla którego na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – 4 punkty;
- 9) podkarpackiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) operacja będzie realizowana w gminie województwa podkarpackiego, która przystąpiła do Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2011–2016 przyjętego uchwałą Zarządu Województwa Podkarpackiego Nr 96/2207/11 z dnia 29 listopada 2011 r. w sprawie przyjęcia „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2011–2016” – 6 punktów,
 - b) operacja dotyczy kształtowania terenów zieleni w rozumieniu art. 5 pkt 21 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz terenów rekreacyjnych – 4 punkty,
 - c) w gminie, w której będzie realizowana operacja, żaden z podmiotów, o których mowa w § 3, nie realizował operacji z zakresu inwestycji dotyczących kształtowania obszaru przestrzeni publicznej w rozumieniu art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 lub działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego tym

programem, która odpowiadała warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego tym programem – 2 punkty;

10) podlaskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również kryteria wyboru operacji:

- a) liczba obiektów, w których są świadczone usługi turystyczne, znajdujących się w gminie, w której będzie realizowana operacja, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynosi:
 - co najmniej 21– 5 punktów,
 - 11–20 – 4 punkty,
 - 1–10 – 3 punkty,
- b) operacja dotyczy zagospodarowania dóbr kultury współczesnej w rozumieniu art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym lub otoczenia zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków lub wojewódzkiej ewidencji zabytków – 5 punktów,
- c) w wyniku realizacji operacji część przestrzeni publicznej objętej operacją będzie wykorzystywana do świadczenia usług turystycznych – 2 punkty;

11) pomorskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:

- a) operacja dotyczy zabytków nieruchomych wpisanych, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, do rejestru zabytków lub wojewódzkiej ewidencji zabytków, stanowiących układ ruralistyczny, park, ogród, inną formę zaprojektowanej zieleni lub miejsce upamiętniające wydarzenia historyczne – 4 punkty,
- b) liczba osób zamieszkałych w miejscowości, w której będzie realizowana operacja, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynosi nie więcej niż 500 osób – 4 punkty,
- c) operacja dotyczy wyłącznie kompleksowego zagospodarowania obszaru przestrzeni publicznej w rozumieniu art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – 4 punkty;

12) śląskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:

- a) w ramach operacji przestrzeń publiczna zostanie wyposażona w infrastrukturę pełniącą funkcje:
 - kulturalne – 6 punktów,

- rekreacyjno-sportowe – 4 punkty, chyba że przyznano punkty zgodnie z tiret pierwsze,
 - edukacyjne – 3 punkty, chyba że przyznano punkty zgodnie z tiret pierwsze albo drugie,
- b) liczba osób zamieszkałych w miejscowości, w której będzie realizowana operacja, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynosi:
- nie więcej niż 600 – 6 punktów,
 - 601–1000 – 4 punkty,
 - 1001–2000 – 3 punkty;
- 13) świętokrzyskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) operacja dotyczy:
- kompleksowego zagospodarowania obszaru przestrzeni publicznej w rozumieniu art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – 4 punkty,
 - kompleksowego kształtowania przestrzeni publicznej poza obszarem przestrzeni publicznej w rozumieniu art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – 2 punkty,
- b) liczba osób zamieszkałych w miejscowości, w której będzie realizowana operacja, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynosi:
- nie więcej niż 500 – 4 punkty,
 - 501–1000 – 3 punkty,
 - 1001–2000 – 2 punkty,
- c) liczba zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków lub wojewódzkiej ewidencji zabytków, znajdujących się w miejscowości, w której będzie realizowana operacja, wynosi:
- co najmniej 3 – 4 punkty,
 - nie więcej niż 2 – 2 punkty;
- 14) warmińsko-mazurskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:

- a) operacji dotyczy urządzania lub porządkowania terenów zieleni w rozumieniu art. 5 pkt 21 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody – 4 punkty,
 - b) operacja będzie realizowana w miejscowości, w której na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy znajdują się co najmniej trzy budynki użyteczności publicznej w rozumieniu § 3 pkt 6 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie – 4 punkty,
 - c) co najmniej jedno sołectwo wymienione w załączniku nr 1 do uchwały nr 57/748/12/IV Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 listopada 2012 roku w sprawie: zakwalifikowania sołectw do Programu Odnowy Wsi Województwa Warmińsko-Mazurskiego „Wieś Warmii, Mazur i Powiśla miejscem, w którym warto żyć ...” lub w załączniku nr 1 do uchwały nr 27/327/14/IV Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 maja 2014 roku w sprawie: zakwalifikowania sołectw do Programu Odnowy Wsi Województwa Warmińsko-Mazurskiego „Wieś Warmii, Mazur i Powiśla miejscem, w którym warto żyć ...” w 2014 roku jest jednostką pomocniczą gminy, w której będzie realizowana operacja – 4 punkty;
- 15) wielkopolskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) w miejscowości, w której będzie realizowana operacja:
 - nie była realizowana operacja z zakresu inwestycji dotyczących kształtowania obszaru przestrzeni publicznej w rozumieniu art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 lub działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego tym programem, która odpowiadała warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego tym programem – 4 punkty,
 - była realizowana jedna operacja spełniająca warunki określone w tiret pierwsze – 3 punkty,
 - były realizowane dwie operacje spełniające warunki określone w tiret pierwsze – 2 punkty,
 - były realizowane co najmniej trzy operacje spełniające warunki określone w tiret pierwsze – 1 punkt,

- b) operacja przewiduje budowę lub przebudowę oświetlenia ulicznego, które w wyniku jej zrealizowania będzie zasilane wyłącznie energią pochodzącą z odnawialnego źródła energii w rozumieniu art. 2 pkt 22 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii i będzie jedynym oświetleniem przestrzeni publicznej objętej operacją – 4 punkty,
 - c) operacja przewiduje budowę lub przebudowę chodników lub ciągów komunikacyjnych pieszo-rowerowych – 3 punkty,
 - d) operacja przewiduje utworzenie lub zagospodarowanie, lub zrewitalizowanie skwerów lub terenów zieleni w rozumieniu art. 5 pkt 21 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub miejsc wypoczynku – 1 punkt;
- 16) zachodniopomorskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) gmina, w której będzie realizowana operacja, została zakwalifikowana do specjalnej strefy włączenia na podstawie obowiązującego w dniu ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy dokumentu pn. „Specjalna Strefa Włączenia na obszarze województwa zachodniopomorskiego oraz planowane kierunki działań interwencyjnych” przyjętego uchwałą nr 653/14 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 22 kwietnia 2014 r. w sprawie przyjęcia dokumentu „Specjalna Strefa Włączenia na obszarze województwa zachodniopomorskiego oraz planowane kierunki działań interwencyjnych” – 6 punktów,
 - b) wartość syntetycznego miernika potencjału gospodarczego gminy, w której będzie realizowana operacja, określonego w dokumencie pn. „Specjalna Strefa Włączenia na obszarze województwa zachodniopomorskiego oraz planowane kierunki działań interwencyjnych” przyjętego uchwałą nr 653/14 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 22 kwietnia 2014 r. w sprawie przyjęcia dokumentu „Specjalna Strefa Włączenia na obszarze województwa zachodniopomorskiego oraz planowane kierunki działań interwencyjnych”, wynosi:
 - od 0 do 0,2 – 4 punkty,
 - powyżej 0,2 do 0,4 – 2 punkty,
 - c) operacja będzie realizowana w miejscowości, przez którą na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy przebiega co najmniej jeden oznakowany szlak turystyczny – 2 punkty.

§ 10. 1. O kolejności przysługiwania pomocy na operacje typu „Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego” decyduje suma uzyskanych punktów przyznanych na podstawie następujących kryteriów wyboru operacji:

- 1) do wniosku o przyznanie pomocy załączono opinię wojewódzkiego konserwatora zabytków o złym stanie technicznym zabytku i konieczności natychmiastowego podjęcia prac o charakterze interwencyjnym – 5 punktów;
- 2) w wyniku realizacji operacji:
 - a) więcej niż 50% dotychczas używanej powierzchni obiektu budowlanego będącego jej przedmiotem uzyska nowe przeznaczenie – 4 punkty,
 - b) nie więcej niż 50% i nie mniej niż 30% powierzchni obiektu budowlanego będącego jej przedmiotem uzyska nowe przeznaczenie – 3 punkty,
 - c) mniej niż 30% i nie mniej niż 20% powierzchni obiektu budowlanego będącego jej przedmiotem uzyska nowe przeznaczenie – 1 punkt;
- 3) obiekt budowlany będący przedmiotem operacji, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, jest wpisany:
 - a) do rejestru zabytków – 4 punkty,
 - b) do wojewódzkiej ewidencji zabytków – 2 punkty;
- 4) operacja będzie realizowana w powiecie, w którym na 1000 zamieszkałych osób, według najnowszych na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy wyników informacji statystycznych ogłaszanych, udostępnianych lub rozpowszechnianych zgodnie z przepisami o statystyce publicznej, przypada:
 - a) co najmniej 100 noclegów udzielonych turystom – 3 punkty,
 - b) mniej niż 100 i co najmniej 50 noclegów udzielonych turystom – 2 punkty,
 - c) mniej niż 50 i co najmniej 10 noclegów udzielonych turystom – 1 punkt;
- 5) operacja uwzględnia zastosowanie innowacyjnych co najmniej w skali województwa rozwiązań, w tym rozwiązań organizacyjnych, technicznych lub technologicznych, które zapewnią warunki dla tworzenia wysokiej jakości oferty turystycznej, edukacyjnej lub kulturalnej – 3 punkty;
- 6) operacja będzie realizowana w gminie, w której na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy występuje co najmniej jedna z form ochrony przyrody określonych w art. 6 ust.1pkt 1–5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody – 1 punkt.

2. W przypadku gdy operacja jest realizowana na obszarze województwa:

- 1) dolnośląskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
 - a) obiekt budowlany będący przedmiotem operacji, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, znajduje się w:
 - miejscowości wymienionej w co najmniej jednym załączniku do uchwały nr 3893/III/10 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 19 stycznia 2010 r. w sprawie przyjęcia listy szlaków turystycznych o znaczeniu regionalnym dla Województwa Dolnośląskiego – 6 punkty,
 - gminie, w której występuje zabytek wymieniony w co najmniej jednym załączniku do uchwały nr 3893/III/10 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 19 stycznia 2010 r. w sprawie przyjęcia listy szlaków turystycznych o znaczeniu regionalnym dla Województwa Dolnośląskiego – 3 punkty,
 - b) w gminie, w której będzie realizowana operacja, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, znajduje się co najmniej 10 zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków – 6 punkty;
- 2) kujawsko-pomorskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
 - a) w gminie, w której będzie realizowana operacja, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, znajduje się co najmniej 5 zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków lub wojewódzkiej ewidencji zabytków – 4 punkty,
 - b) w ramach operacji wykonywane będą:
 - prace konserwatorskie, prace restauratorskie lub roboty budowlane dotyczące dachu zabytku nieruchomego – 3 punkty,
 - prace dotyczące odwodnienia zabytku nieruchomego – 2 punkty,
 - prace konserwatorskie, prace restauratorskie lub roboty budowlane przy ścianach zewnętrznych zabytku nieruchomego – 1 punkt,
 - c) podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy realizował inwestycję w zakresie dotyczącym rewitalizacji zabytków, a inwestycja ta była finansowana w ramach konkursów organizowanych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego lub z innych środków będących w dyspozycji właściwych ministrów przyznających dotację w tym zakresie – 3 punkty,
 - d) obiekt budowlany będący przedmiotem operacji jest w stanie zagrożenia:

- katastrofą budowlaną, zgodnie z decyzją organu nadzoru budowlanego – 2 punkty,
 - w stanie zagrożenia zniszczeniem lub istotnego uszkodzenia zgodnie z opinią wojewódzkiego konserwatora zabytków – 1 punkt;
- 3) lubelskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) obiekt budowlany będący przedmiotem operacji pełni lub będzie pełnił funkcje ekspozycyjne, wystawiennicze lub muzealne – 4 punkty,
 - b) operacja będzie realizowana w miejscowości, przez którą na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy przebiega co najmniej jeden oznakowany szlak turystyczny – 4 punkty,
 - c) operacja, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, jest spójna z aktualnym gminnym programem opieki nad zabytkami obowiązującym w gminie, w której będzie realizowana operacja – 4 punkty;
- 4) lubuskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) operacja, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, jest spójna z aktualnym gminnym programem opieki nad zabytkami obowiązującym w gminie, w której będzie realizowana operacja, lub w tej gminie, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, jest prowadzona gminna ewidencja zabytków – 4 punkty,
 - b) liczba zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się w gminie, w której będzie realizowana operacja, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynosi:
 - co najmniej 16 – 4 punkty,
 - 11–15 – 3 punkty,
 - 6–10 – 1 punkt,
 - c) operacja będzie realizowana w miejscowości, przez którą na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy przebiega co najmniej jeden oznakowany szlak turystyczny – 4 punkty;
- 5) łódzkiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:

- c) obiekt budowlany, który będzie przedmiotem operacji, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy jest wpisany do rejestru zabytków – 6 punktów,
 - a) operacja, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, jest spójna z aktualnym gminnym programem opieki nad zabytkami obowiązującym w gminie, w której będzie realizowana operacja – 4 punkty,
 - b) operacja będzie realizowana na obszarach turystycznych dolin rzecznych Pilicy, Warty lub Bzury, stanowiących obszary strategicznej interwencji wynikającej z polityki rozwoju województwa łódzkiego wyznaczonej w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020, stanowiącej załącznik do uchwały Nr XXXIII/644/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 lutego 2013 r. w sprawie: uchwalenia zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007-2020 i zmiany jej nazwy na Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020 – 2 punkty;
- 6) małopolskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) przez miejscowość, w której będzie realizowana operacja, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy przebiega co najmniej jeden oznakowany szlak turystyczny – 5 punktów,
 - b) liczba zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się w gminie, w której będzie realizowana operacja, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynosi:
 - co najmniej 21 – 5 punktów,
 - 11–20 – 4 punkty,
 - 6–10 – 2 punkty,
 - 1–5 – 1 punkt,
 - c) operacja, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, jest spójna z aktualnym gminnym programem opieki nad zabytkami obowiązującym w gminie, w której będzie realizowana operacja, lub w tej gminie, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, jest prowadzona gminna ewidencja zabytków – 1 punkt,
 - d) operacja będzie realizowana w gminie, w której syntetyczny wskaźnik funkcji turystycznej w 2011 r. kształtuje się na poziomie wysokim, średnim albo niskim – 1 punkt;

- 7) mazowieckiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) liczba zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków lub wojewódzkiej ewidencji zabytków, znajdujących się w gminie, w której będzie realizowana operacja, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynosi:
 - co najmniej 3 – 5 punktów,
 - 2 – 3 punkty,
 - 1 – 1 punkt,
 - b) operacja będzie realizowana w gminie, w której liczba miejscowości, ustalona według najnowszych na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy wynikowych informacji statystycznych ogłaszanych, udostępnianych lub rozpowszechnianych zgodnie z przepisami o statystyce publicznej, wynosi:
 - co najmniej 21 – 4 punkty,
 - 15–20 – 2 punkty,
 - 10–14 – 1 punkt,
 - c) obiekt budowlany będący przedmiotem operacji po jej zrealizowaniu będzie udostępniony zwiedzającym – 3 punkty;
- 8) opolskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) operacja dotyczy historycznego układu ruralistycznego wpisanego do rejestru zabytków lub objętego ochroną konserwatorską na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – 4 punkty,
 - b) po zrealizowaniu operacji w obiekcie budowlanym będącym jej przedmiotem będzie prowadzona kulturalna, promocyjna lub edukacyjna, która dotychczas nie była prowadzona w tym obiekcie – 4 punkty,
 - c) liczba zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się w miejscowości, w której będzie realizowana operacja, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynosi:
 - co najmniej 6 – 4 punkty,
 - 2–5 – 2 punkty;
- 9) podkarpackiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) operacja dotyczy historycznego układu urbanistycznego lub ruralistycznego, który

- na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy jest wpisany do rejestru zabytków – 6 punktów,
- b) operacja będzie realizowana w gminie charakteryzującej się, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wysokimi walorami krajobrazu kulturowego, o których mowa w dokumencie pn. „Obszary Funkcjonalne w Województwie Podkarpackim” stanowiącym załącznik do uchwały Nr 86/1977/15 Zarządu Województwa Podkarpackiego z dnia 25 sierpnia 2015 r. w sprawie przyjęcia opracowania pn. „Obszary funkcjonalne w województwie podkarpackim” w celu przedstawienia do zaopiniowania przez jednostki samorządu terytorialnego – 3 punkty,
 - c) operacja będzie realizowana w gminie należącej, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, do powiatów z funkcją turystyczną, o których mowa w dokumencie pn. „Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” opracowanego w roku 2013 przez Regionalne Obserwatorium Terytorialne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego, na potrzeby aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2020 – 3 punkty;
- 10) podlaskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) w gminie, w której będzie realizowana operacja, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy znajduje się co najmniej pięć obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub wojewódzkiej ewidencji zabytków albo obiektów, o których mowa w art. 44 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody – 6 punktów,
 - b) w gminie, w której będzie realizowana operacja, w okresie ostatnich 36 miesięcy od dnia ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy zostały wyremontowane, odrestaurowane lub zrewitalizowane:
 - co najmniej trzy obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków lub wojewódzkiej ewidencji zabytków – 5 punktów,
 - dwa obiekty spełniające warunki określone w tiret pierwsze – 4 punkty,
 - jeden obiekt spełniający warunki określone w tiret pierwsze – 2 punkty,
 - c) obiekt budowlany będący przedmiotem operacji, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wchodzi w skład historycznego układu urbanistycznego wpisanego do rejestru zabytków – 1 punkt;

- 11) pomorskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) operacja dotyczy:
 - kompleksowej realizacji programu prac konserwatorskich sporządzonego dla obiektu budowlanego będącego przedmiotem operacji lub zakupu obiektu budowlanego charakterystycznego dla tradycji budownictwa w danym regionie z przeznaczeniem na cele publiczne – 6 punktów,
 - częściowej realizacji programu prac konserwatorskich sporządzonego dla obiektu budowlanego będącego przedmiotem operacji w zakresie co najmniej dwóch elementów tego programu – 3 punkty,
 - b) liczba zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków lub wojewódzkiej ewidencji zabytków, znajdujących się w miejscowości, w której będzie realizowana operacja, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynosi:
 - co najmniej 5 – 4 punkty,
 - 2–4 – 2 punkty,
 - c) operacja jest uzupełnieniem zrealizowanej albo będącej w trakcie realizacji, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, inwestycji z zakresu zachowania zabytkowych obiektów budowlanych w danej miejscowości:
 - operacja jest uzupełnieniem co najmniej trzech takich inwestycji – 2 punkty,
 - operacja jest uzupełnieniem nie więcej niż dwóch takich inwestycji – 1 punkt;
- 12) śląskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) w miejscowości w której będzie realizowana operacja, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, znajdują się:
 - co najmniej 3 obiekty wpisane do rejestru zabytków – 6 punktów,
 - 2 obiekty wpisane do rejestru zabytków – 3 punkty,
 - b) operacja dotyczy rewitalizacji lub poprawy stanu zabytkowych obiektów budowlanych, które, na podstawie decyzji wojewódzkiego konserwatora zabytków lub decyzji organu nadzoru budowlanego, są wyłączone z użytkowania z powodu złego stanu technicznego – 6 punktów;
- 13) świętokrzyskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:

- a) liczba zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków lub wojewódzkiej ewidencji zabytków, znajdujących się w miejscowości, w której będzie realizowana operacja, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynosi:
 - co najmniej 5 – 4 punkty,
 - 2–4 – 2 punkty,
 - b) operacja dotyczy:
 - kompleksowej renowacji zabytkowego obiektu budowlanego, a po zrealizowaniu operacji obiekt ten będzie udostępniony zwiedzającym – 4 punkty,
 - renowacji części zabytkowego obiektu budowlanego, a po zrealizowaniu operacji obiekt ten będzie udostępniony zwiedzającym – 2 punkty,
 - c) operacja będzie realizowana w miejscowości, przez którą na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy przebiega co najmniej jeden oznakowany szlak turystyczny – 4 punkty;
- 14) warmińsko-mazurskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:
- a) operacja, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, będzie realizowana w gminie, w której:
 - jest prowadzona gminna ewidencja zabytków oraz został przyjęty gminny program opieki nad zabytkami – 4 punkty,
 - jest prowadzona gminna ewidencja zabytków albo został przyjęty gminny program opieki nad zabytkami – 2 punkty,
 - b) liczba zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się w gminie, w której będzie realizowana operacja, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynosi:
 - co najmniej 16 – 4 punkty,
 - 10–15 – 2 punkty,
 - c) co najmniej jedno sołectwo wymienione w załączniku nr 1 do uchwały nr 57/748/12/IV Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 listopada 2012 roku w sprawie: zakwalifikowania sołectw do Programu Odnowy Wsi Województwa Warmińsko-Mazurskiego „Wieś Warmii, Mazur i Powiśla miejscem, w którym warto żyć ...” lub w załączniku nr 1 do uchwały nr 27/327/14/IV Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 maja 2014 roku w sprawie: zakwalifikowania sołectw do Programu Odnowy Wsi Województwa Warmińsko-

Mazurskiego „Wieś Warmii, Mazur i Powiśla miejscem, w którym warto żyć” w 2014 roku jest jednostką pomocniczą gminy, w której będzie realizowana operacja – 4 punkty;

15) wielkopolskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:

a) liczba osób zamieszkałych w miejscowości, w której będzie realizowana operacja, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynosi:

- nie więcej niż 1000 – 5 punktów,
- 1001–2000 – 4 punkty,
- 2001–3000 – 3 punkty,
- 3001–4000 – 2 punkty,
- 4001–5000 – 1 punkt,

b) w miejscowości, w której będzie realizowana operacja:

- nie była realizowana operacja z zakresu inwestycji dotyczących odnawiania lub poprawy stanu zabytków w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 lub działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego tym programem, która odpowiadała warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego tym programem – 4 punkty,
- była realizowana jedna operacja spełniająca warunki określone w tiret pierwsze – 3 punkty,
- były realizowane dwie operacje spełniające warunki określone w tiret pierwsze – 2 punkty,
- były realizowane co najmniej trzy operacje spełniające warunki określone w tiret pierwsze – 1 punkt,

c) operacja przewiduje zagospodarowanie otoczenia zabytkowego obiektu budowlanego – 2 punkty,

d) operacja przewiduje instalację monitoringu zabezpieczającego zabytkowy obiekt budowlany – 1 punkt;

16) zachodniopomorskiego, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 stosuje się również następujące kryteria wyboru operacji:

- a) gmina, w której będzie realizowana operacja, została zakwalifikowana do specjalnej strefy włączenia na podstawie obowiązującego w dniu ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy dokumentu pn. „Specjalna Strefa Włączenia na obszarze województwa zachodniopomorskiego oraz planowane kierunki działań interwencyjnych” przyjętego uchwałą nr 653/14 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 22 kwietnia 2014 r. w sprawie przyjęcia dokumentu „Specjalna Strefa Włączenia na obszarze województwa zachodniopomorskiego oraz planowane kierunki działań interwencyjnych” – 5 punktów,
- b) operacja będzie realizowana na terenie Obszarów Krajobrazowo-Kulturowych wskazanych w aktualnym na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy wojewódzkim programie opieki nad zabytkami przyjętym uchwałą Nr XXIII/310/13 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 26 marca 2013 r. w sprawie przyjęcia „Wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami na lata 2013–2017” – 5 punktów,
- c) operacja będzie realizowana w miejscowości, przez którą na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy przebiega co najmniej jeden oznakowany szlak turystyczny – 2 punkty.

§ 11. 1. W przypadku gdy operacja będzie realizowana na obszarze więcej niż jednej miejscowości, punkty w ramach poszczególnych kryteriów wyboru, które odnoszą się do miejscowości, przyznaje się, jeżeli dane kryterium jest spełnione dla wszystkich miejscowości, które są objęte planowaną operacją.

2. Pomoc może być przyznana na realizację operacji, która uzyskała co najmniej 16 punktów.

3. Kolejność przysługiwania pomocy jest ustalana od operacji, która uzyskała największą liczbę punktów, do operacji, która uzyskała najmniejszą liczbę punktów.

4. W przypadku gdy operacje typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne” uzyskały taką samą liczbę punktów, o kolejności przysługiwania pomocy decyduje większa liczba inicjatyw społecznych określona w planie działalności danego obiektu.

5. W przypadku gdy operacje typu „Kształtowanie przestrzeni publicznej” lub typu „Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego” uzyskały taką samą liczbę punktów o kolejności przysługiwania pomocy decyduje niższa wartość podstawowego dochodu podatkowego gminy, w której będzie realizowana operacja, przypadająca na jednego jej mieszkańca.

6. W przypadku gdy operacje uzyskały taką samą liczbę punktów i nie jest możliwe ustalenie ich kolejności zgodnie z ust. 4 albo 5, o kolejności przyznania pomocy decyduje liczba mieszkańców obszaru objętego operacją ustalona według najnowszych na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy wynikowych informacji statystycznych ogłaszanych, udostępnianych lub rozpowszechnianych zgodnie z przepisami o statystyce publicznej, przy czym pierwszeństwo w uzyskaniu pomocy ma operacja, która będzie realizowana na obszarze o większej liczbie mieszkańców.

7. W przypadku gdy informacji, o których mowa w § 9 ust. 1 pkt 2 lub § 10 ust. 1 pkt 4, nie można ustalić, punktów za dane kryterium nie przyznaje się.

§ 12. 1. Postępowanie w sprawie o przyznanie pomocy prowadzi właściwy organ samorządu województwa.

2. Załatwianie spraw związanych z przyznawaniem pomocy, w tym dokonywanie czynności w ramach postępowania w sprawie o przyznanie pomocy, może być dokonywane przez upoważnionych przez właściwy organ samorządu województwa pracowników urzędu marszałkowskiego albo wojewódzką samorządową jednostkę organizacyjną, zwaną dalej „samorządową jednostką”.

3. W przypadku udzielenia upoważnienia, o którym mowa w ust. 2, samorządowej jednostce, właściwy organ samorządu województwa podaje informację o udzieleniu takiego upoważnienia, ze wskazaniem zakresu tego upoważnienia, na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego.

§ 13. 1. Właściwy organ samorządu województwa albo samorządowa jednostka podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego albo samorządowej jednostki oraz w urzędzie marszałkowskim albo samorządowej jednostce, ogłoszenie o naborze wniosków o przyznanie pomocy, nie później niż 14 dni i nie wcześniej niż 30 dni przed dniem planowanego rozpoczęcia terminu składania tych wniosków.

2. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 1, zawiera wskazanie dnia rozpoczęcia i dnia zakończenia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy oraz miejsca składania wniosków o przyznanie pomocy.

3. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie może być krótszy niż 14 dni oraz dłuższy niż 60 dni.

4. Właściwy organ samorządu województwa albo samorządowa jednostka udostępnia formularz wniosku o przyznanie pomocy, formularz wniosku o płatność oraz formularz

umowy na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego albo samorządowej jednostki, nie później niż w dniu podania do publicznej wiadomości ogłoszenia, o którym mowa w ust. 1.

5. Wniosek o przyznanie pomocy składa się, w formie pisemnej, w urzędzie marszałkowskim albo w samorządowej jednostce albo przez nadanie przesyłki rejestrowanej w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1113, 1250, 1823 i 1948), w terminie i miejscu określonym w ogłoszeniu, o którym mowa w ust. 1.

6. Złożenie wniosku o przyznanie pomocy potwierdza się w formie pisemnej. Potwierdzenie złożenia wniosku, które zawiera datę wpływu wniosku, opatruje się pieczęcią urzędu marszałkowskiego albo samorządowej jednostki, a podpisuje je osoba przyjmująca ten wniosek.

7. W przypadku złożenia wniosku o przyznanie pomocy przesyłką rejestrowaną nadaną w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, za dzień złożenia wniosku uznaje się dzień, w którym nadano tę przesyłkę.

§ 14. 1. Wniosek o przyznanie pomocy zawiera dane niezbędne do jej przyznania, w szczególności:

- 1) nazwę, siedzibę i adres podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy;
- 2) numer identyfikacyjny, o którym mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, nadany podmiotowi ubiegającemu się o przyznanie pomocy;
- 3) opis planowanej operacji, w tym wskazanie:
 - a) celów operacji,
 - b) wartości wskaźników, których osiągnięcie jest zakładane w wyniku realizacji operacji,
 - c) zakresu, w jakim operacja będzie realizowana,
 - d) terminu i miejsca realizacji operacji,
 - e) inicjatyw społecznych, które będą realizowane w obiekcie budowlanym, który będzie przedmiotem operacji – w przypadku gdy w tym obiekcie są planowane takie inicjatywy;
- 4) plan finansowy operacji;
- 5) kwotę wnioskowanej pomocy wyrażoną w złotych, zaokrągloną w dół do pełnych złotych;

- 6) zestawienie rzeczowo-finansowe operacji;
- 7) oświadczenia podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy dotyczące pomocy;
- 8) informacje o załącznikach.

2. Do wniosku o przyznanie pomocy dołącza się dokumenty niezbędne do przyznania pomocy, w tym ustalenia spełnienia warunków przyznania pomocy i kryteriów wyboru operacji, albo ich kopie, których wykaz zawiera formularz wniosku o przyznanie pomocy.

3. Kopie dokumentów, o których mowa w ust. 2, dołącza się w formie kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy albo pracownika samorządu województwa, albo podmiot, który wydał dokument, albo w formie kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem przez notariusza lub przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego radcą prawnym albo adwokatem.

§ 15. Jeżeli wniosek o przyznanie pomocy:

- 1) nie został złożony w terminie, o którym mowa w § 13 ust. 2, pomocy nie przyznaje się, o czym właściwy organ samorządu województwa informuje, w formie pisemnej, podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy, podając przyczyny odmowy przyznania pomocy;
- 2) został złożony w terminie, o którym mowa w § 13 ust. 2, operacji objętej tym wnioskiem przyznaje się punkty za poszczególne kryteria wyboru operacji na podstawie danych zawartych w tym wniosku oraz w dokumentach, o których mowa w § 14 ust. 2, dołączonych do tego wniosku.

2. Jeżeli dane zawarte we wniosku o przyznanie pomocy i dokumentach dołączonych do wniosku są rozbieżne, punkty za dane kryterium wyboru operacji przyznaje się na podstawie danych zawartych w dołączonych dokumentach.

3. Jeżeli wniosek o przyznanie pomocy lub dołączone do niego dokumenty nie zawierają danych niezbędnych do ustalenia liczby punktów za dane kryterium, nie przyznaje się punktów za to kryterium.

§ 16. 1. Właściwy organ samorządu województwa albo samorządowa jednostka, niezwłocznie po przyznaniu punktów za kryteria wyboru operacji w ramach danego typu operacji, sporządza i podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego albo samorządowej jednostki oraz w urzędzie marszałkowskim albo w samorządowej jednostce, listę, która zawiera informację o kolejności przysługiwania pomocy w ramach tego typu operacji.

2. Lista, o której mowa w ust. 1, zawiera określenie podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy, liczbę przyznanych punktów, tytuł operacji i kwotę wnioskowanej pomocy.

§ 17. 1. Jeżeli we wniosku o przyznanie pomocy na operację umieszczoną na liście, o której mowa w § 16 ust. 1, stwierdzono braki, właściwy organ samorządu województwa wzywa, w formie pisemnej, podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy do usunięcia tych braków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

2. Jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy nie usunął wszystkich braków, wzywa się go ponownie, w formie pisemnej, do usunięcia pozostałych braków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

3. Jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy, pomimo wezwania, o którym mowa w ust. 2, nie usunął braków w terminie, pomocy nie przyznaje się, o czym właściwy organ samorządu województwa informuje, w formie pisemnej, podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy, podając przyczyny odmowy przyznania pomocy.

4. Przepisów ust. 1–3 nie stosuje się:

- 1) do wniosku o przyznanie pomocy na operację, która zgodnie z kolejnością przysługiwania pomocy, nie mieści się w 150% limitu środków przewidzianych na dany typ operacji w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 października 2015 r. w sprawie wysokości limitów środków dostępnych w poszczególnych województwach lub latach w ramach określonych działań lub poddziałań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1755 oraz z 2016 r. poz. 1719), lub
- 2) jeżeli zachodzą niebudzące wątpliwości przesłanki nieprzyznania pomocy, lub
- 3) jeżeli stwierdzone braki dotyczą danych niezbędnych do ustalenia spełniania kryteriów wyboru operacji.

§ 18. Jeżeli nie są spełnione warunki przyznania pomocy na operację umieszczoną na liście, o której mowa w § 16 ust. 1, właściwy organ samorządu województwa albo samorządowa jednostka niezwłocznie aktualizuje tę listę.

§ 19. 1. W terminie 6 miesięcy od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie pomocy, właściwy organ samorządu województwa:

- 1) wzywa podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy do zawarcia umowy – w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o przyznanie pomocy;

2) informuje podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy o odmowie jej przyznania – w przypadku gdy nie są spełnione warunki przyznania pomocy.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, właściwy organ samorządu województwa wyznacza niezwłocznie podmiotowi ubiegającemu się o przyznanie pomocy termin zawarcia umowy, nie dłuższy niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.

3. W przypadku gdy osoba reprezentująca podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy nie stawiała się w wyznaczonym terminie w celu zawarcia umowy albo odmówiła jej podpisania pomocy nie przyznaje się, chyba że osoba reprezentująca ten podmiot zawarła umowę w innym terminie:

- 1) uzgodnionym z właściwym organem samorządu województwa przed upływem terminu wyznaczonego w wezwaniu, o którym mowa w ust. 1, albo
- 2) wyznaczonym przez właściwy organ samorządu województwa, nie dłuższym niż 7 dni od dnia terminu wyznaczonego w wezwaniu, o którym mowa w ust. 1.

4. W przypadku nieprzyznania pomocy na podstawie ust. 3, właściwy organ samorządu województwa informuje o tym, w formie pisemnej, podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy, podając przyczyny nieprzyznania tej pomocy.

5. Wezwanie podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy do wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy wstrzymuje bieg terminu, o którym mowa w ust. 1.

§ 20. Umowy są zawierane w kolejności wynikającej z listy, o której mowa w § 16 ust. 1, z zastrzeżeniem § 18.

§ 21. Poza postanowieniami określonymi w art. 36 ust. 1 ustawy, umowa zawiera inne postanowienia dotyczące realizacji operacji, w szczególności zobowiązania beneficjenta dotyczące:

- 1) zapewnienia trwałości operacji, zgodnie z art. 71 rozporządzenia nr 1303/2013, w tym zapewnienia okresu trwałości operacji dla realizacji inicjatyw społecznych lub utrzymania stworzonych miejsc pracy na podstawie których operacja otrzymała punkty w ramach oceny wniosku o przyznanie pomocy;
- 2) osiągnięcia wskaźników realizacji celu operacji do dnia złożenia wniosku o płatność końcową;

- 3) niefinansowania kosztów kwalifikowalnych operacji z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności lub jakiegokolwiek innego unijnego instrumentu finansowego;
- 4) zachowania konkurencyjnego trybu wyboru wykonawcy zgodnie z przepisami ustawy określającymi konkurencyjny tryb wyboru wykonawcy i przepisami wydanymi na podstawie art. 43a ust. 6 ustawy – w przypadku gdy do ich wyboru nie mają zastosowania przepisy o zamówieniach publicznych;
- 5) przechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;
- 6) warunków i sposobów pozyskiwania od beneficjenta danych, które jest on obowiązany udostępnić na podstawie przepisów prawa;
- 7) dokonywania zmian w umowie;
- 8) ograniczeń lub warunków w zakresie przenoszenia własności lub posiadania rzeczy nabytych w ramach realizacji operacji lub sposobu ich wykorzystania;
- 9) zapewnienia spełnienia warunków na etapie wniosku o płatność końcową, które wynikają z tych kryteriów, za które zostały przyznane punkty jedynie na podstawie deklaracji ich spełnienia złożonej we wniosku o przyznanie pomocy.

§ 22. 1. Zabezpieczeniem należytego wykonania przez beneficjenta zobowiązań określonych w umowie jest weksel niepełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez właściwy organ samorządu województwa albo samorządową jednostkę.

2. Weksel wraz z deklaracją wekslową, o których mowa w ust. 1, są podpisywane przez beneficjenta w obecności upoważnionego pracownika urzędu marszałkowskiego albo samorządowej jednostki.

3. Weksel wraz z deklaracją wekslową są składane w urzędzie marszałkowskim albo samorządowej jednostce w dniu zawarcia umowy.

§ 23. 1. Środki finansowe z tytułu pomocy są wypłacane na warunkach określonych w umowie, jeżeli beneficjent:

- 1) zrealizował operację lub jej etap zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu, oraz w innych przepisach dotyczących inwestycji objętych operacją oraz w umowie, w tym poniósł związane z tym koszty, nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność, a gdy został wezwany do usunięcia braków w tym wniosku zgodnie z § 25

ust. 1 lub § 25 ust. 2, nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego wezwania;

- 2) zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie;
- 3) udokumentował zrealizowanie operacji lub jej etapu, w tym poniesienie kosztów kwalifikowalnych z tym związanych;
- 4) poniósł koszty kwalifikowalne w łącznej wysokości nieprzekraczającej kwoty 1 000 000 euro w przeliczeniu na złote według średniego kursu walut obcych Narodowego Banku Polskiego obowiązującego w dniu rozpoczęcia naboru wniosków o przyznanie pomocy.

2. Koszty kwalifikowalne podlegają refundacji w wysokości określonej w umowie, jeżeli zostały:

- 1) poniesione:
 - a) od dnia, w którym została zawarta umowa, a w przypadku kosztów ogólnych – od dnia 1 stycznia 2014 r.,
 - b) zgodnie z przepisami:
 - o zamówieniach publicznych – w przypadku gdy te przepisy mają zastosowanie,
 - ustawy określającej konkurencyjny tryb wyboru wykonawcy i przepisami wydanymi na podstawie art. 43a ust. 6 ustawy – w przypadku gdy te przepisy mają zastosowanie,
 - c) w formie rozliczenia bezgotówkowego;
- 2) uwzględnione w oddzielnym systemie rachunkowości albo gdy do ich identyfikacji wykorzystano odpowiedni kod rachunkowy, o których mowa w art. 66 ust. 1 lit. c ppkt i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005, zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1305/2013”.

§ 24. 1. Wniosek o płatność składa się, w formie pisemnej, w urzędzie marszałkowskim albo w samorządowej jednostce albo przez nadanie przesyłki rejestrowanej w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe.

2. Wniosek o płatność zawiera dane niezbędne do wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy, w szczególności:

- 1) nazwę, siedzibę i adres beneficjenta;
- 2) numer identyfikacyjny, o którym mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, nadany beneficjentowi;
- 2) tytuł operacji;
- 3) numer umowy;
- 4) numer rachunku bankowego beneficjenta;
- 5) oświadczenia beneficjenta związane z otrzymaniem płatności;
- 6) informacje o załącznikach.

3. Do wniosku o płatność dołącza się dokumenty niezbędne do wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy lub ich kopie, potwierdzające spełnienie warunków wypłaty pomocy, których wykaz zawiera formularz wniosku o płatność. Przepis § 14 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 25. 1. Jeżeli wniosek o płatność zawiera braki, właściwy organ samorządu województwa wzywa beneficjenta, w formie pisemnej, do usunięcia tych braków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

2. Jeżeli beneficjent, pomimo wezwania, o którym mowa w ust. 1, nie usunął w terminie braków, właściwy organ samorządu województwa wzywa ponownie beneficjenta, w formie pisemnej, do ich usunięcia, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

3. Jeżeli beneficjent nie usunął braków, właściwy organ samorządu województwa rozpatruje wniosek o płatność w zakresie, w jakim został wypełniony, oraz na podstawie dołączonych do tego wniosku poprawnie sporządzonych dokumentów.

4. W trakcie rozpatrywania wniosku o płatność właściwy organ samorządu województwa może wzywać beneficjenta, w formie pisemnej, do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienia dowodów na potwierdzenie tych faktów, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

5. Do rozpatrywania wniosków o płatność przepisy § 12 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

§ 26. 1. Wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy dokonuje się niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o płatność, nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku o płatność.

2. Do trybu rozpatrywania wniosków o płatność przepis § 19 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

§ 27. 1. Obliczania i oznaczania terminów związanych z wykonywaniem czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy i wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy dokonuje się zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego dotyczącymi terminów.

2. Jeżeli przepisy rozporządzenia nie stanowią inaczej, termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało nadane przesyłką rejestrowaną w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe.

§ 28. W uzasadnionych przypadkach właściwy organ samorządu województwa może wyrazić zgodę na:

- 1) przeniesienie przez beneficjenta własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli przeniesienie nastąpi na rzecz jego jednostki organizacyjnej lub jednostki, która spełnia warunki przyznania i wypłaty pomocy oraz przejmie ona zobowiązania dotychczasowego beneficjenta;
- 2) zmianę przeznaczenia nabytych przez beneficjenta dóbr, przebudowanych lub wybudowanych obiektów budowlanych w całości lub w całości lub w części, jeżeli nowy sposób ich wykorzystania nie naruszy celów i zakresu poddziałania w ramach którego jest realizowana operacja.

§ 29. W przypadku operacji typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne” lub operacji typu „Kształtowanie przestrzeni publicznej” lub operacji typu „Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego” w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, ze względu na istotę i cel tego typu operacji następcą prawnym podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy nie może wstąpić do toczącego się postępowania na miejsce tego podmiotu.

§ 30. 1. W przypadku przekształcenia albo likwidacji beneficjenta następcy prawnemu beneficjenta może być przyznana pomoc, jeżeli:

- 1) spełnia on warunki przyznania pomocy;
- 2) nie sprzeciwia się to przepisom rozporządzenia nr 1305/2013 oraz przepisom wydanym w trybie tego rozporządzenia;

3) przejdą na niego prawa beneficjenta nabyte w ramach realizacji operacji oraz inne prawa beneficjenta niezbędne do zrealizowania operacji.

2. Wniosek następcy prawnego beneficjenta o przyznanie pomocy, zwany dalej „wnioskiem następcy”, składa się w urzędzie marszałkowskim albo w samorządowej jednostce, w terminie 2 miesięcy od dnia zaistnienia zdarzenia określonego w ust. 1.

3. Do wniosku następcy dołącza się dokument potwierdzający fakt zaistnienia następstwa prawnego będącego wynikiem przekształcenia albo likwidacji beneficjenta.

4. W przypadku złożenia wniosku następcy po upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, pomocy nie przyznaje się, o czym informuje się następcę prawnego beneficjenta, w formie pisemnej, podając przyczyny nieprzyznania pomocy.

5. Wniosek następcy rozpatruje się w terminie miesiąca od dnia jego złożenia.

6. Do wniosku następcy i trybu jego rozpatrywania przepisy § 17 oraz § 19 ust. 2–5 stosuje się odpowiednio.

§ 31. Ogłoszenie o pierwszym naborze wniosków o przyznanie pomocy zostanie opublikowane nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

§ 32. 1. Koszty ogólne poniesione przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, lecz nie wcześniej niż w dniu 18 stycznia 2017 r., podlegają refundacji w pełnej wysokości określonej w § 6 ust. 1, jeżeli zostały:

- 1) poniesione zgodnie z przepisami:
 - a) o zamówieniach publicznych – w przypadku gdy te przepisy mają zastosowanie,
 - b) ustawy określającej konkurencyjny tryb wyboru wykonawcy i przepisami wydanymi na podstawie art. 43a ust. 6 ustawy – w przypadku gdy te przepisy mają zastosowanie;
- 2) uwzględnione w oddzielnym systemie rachunkowości albo gdy do ich identyfikacji wykorzystano odpowiedni kod rachunkowy, o których mowa w art. 66 ust. 1 lit. c pkt i rozporządzenia nr 1305/2013.

2. Koszty ogólne poniesione przed dniem 18 stycznia 2017 r. podlegają refundacji w pełnej wysokości określonej w § 6 ust. 1, jeżeli zostały:

- 1) poniesione od dnia 1 stycznia 2014 r.;
- 2) poniesione zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych – w przypadku gdy te przepisy mają zastosowanie;

3) uwzględnione w oddzielnym systemie rachunkowości albo gdy do ich identyfikacji wykorzystano odpowiedni kod rachunkowy, o których mowa w art. 66 ust. 1 lit. c pkt i rozporządzenia nr 1305/2013.

3. Do przyznawania i wypłaty środków finansowych z tytułu kosztów ogólnych, o których mowa w ust. 1 i 2, przepisu § 23 ust. 2 nie stosuje się.

§ 33. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU
WSI**

Krzysztof Jurgiel

ZASTĘPCA DYREKTORA
DEPARTAMENTU ROZWOJU
OBSZARÓW WIEJSKICH

Joanna Gierulska

DYREKTOR
DEPARTAMENTU ROZWOJU
OBSZARÓW WIEJSKICH

Marek Nieć

Dyrektor Departamentu
Prawno-Legislacyjnego

Grzegorz Wykowski

ZASTĘPCA DYREKTORA DEPARTAMENTU
PRAWNO-LEGISLACYJNEGO

Marcin Gorzowski

Za zgodność, pod względem
prawnym i redakcyjnym

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne”, operacje typu „Kształtowanie przestrzeni publicznej” oraz operacje typu „Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2017 r. poz. 562 i 624), zwanej dalej „ustawą”.

Podstawowe zasady wsparcia rozwoju obszarów wiejskich w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) określają przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.), zwanego dalej: „rozporządzeniem nr 1305/2013”, aktami wydanymi na jego podstawie, jak również innymi przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi tego zakresu spraw.

Materia niniejszego projektu rozporządzenia jest więc w znacznej mierze zdeterminowana regulacjami unijnymi w tym zakresie, przede wszystkim regulacjami rozporządzenia nr 1305/2013, a ponadto przepisami aktów prawnych wydanych na jego podstawie, jak również innych przepisów Unii Europejskiej dotyczących tego zakresu spraw.

Wyżej wymieniona ustawa określa natomiast działania i poddziałania ujęte w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, zwanym dalej „Programem”, wdrażane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz ogólne warunki i tryb przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w zakresie nieokreślonym w przepisach Unii Europejskiej oraz przewidzianym w tych przepisach do określenia przez państwa członkowskie Unii Europejskiej.

Działanie „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”, w ramach którego wsparcie jest skierowane na budowę, przebudowę lub wyposażenie obiektów budowlanych pełniących funkcje kulturalne, w tym świetlic i domów kultury, kształtowanie przestrzeni publicznej zgodnie z wymaganiami ładu przestrzennego oraz na operacje

z zakresu odnawiania lub poprawy stanu zabytkowych obiektów budowlanych, służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego oraz zakupu obiektów budowlanych charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie z przeznaczeniem na cele publiczne jest kontynuacją działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013. Działanie to wspiera rozwój infrastruktury wiejskiej oraz odnowę wsi, przyczyniając się do poprawy warunków życia na obszarach wiejskich.

Niniejszy projekt rozporządzenia ma na celu stworzenie sprawnego i efektywnego systemu wdrażania przedmiotowego działania dla trzech ww. typów operacji. W związku z tym, zostały w nim określone szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach tego działania¹, w tym:

- 1) forma i tryb składania wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność;
- 2) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy;
- 3) kryteria wyboru operacji;
- 4) szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa o przyznaniu pomocy, zwana dalej „umową”;
- 5) przypadki, w których następcy prawnemu beneficjenta może być przyznana pomoc, oraz warunki i tryb przyznawania tej pomocy.

Określając warunki przyznawania pomocy uregulowano szczegółowo wysokość i zakres pomocy oraz kryteria przyznania pomocy dotyczące beneficjenta i realizowanej przez niego operacji. Niniejszy projekt rozporządzenia określa także tryb (w tym terminy) rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy i wniosku o płatność, zawierania umów oraz wypłaty pomocy.

Niniejszy projekt rozporządzenia przewiduje, że pomoc w ramach operacji typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne”, operacji typu „Kształtowanie przestrzeni publicznej” oraz operacji typu „Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego” objętych Programem będzie mogła być przyznana na budowę, przebudowę lub wyposażenie obiektów budowlanych pełniących funkcje kulturalne, w tym świetlic i domów kultury, kształtowanie przestrzeni publicznej oraz na operacje z zakresu odnawiania lub poprawy stanu zabytkowych obiektów budowlanych, służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego oraz

¹ Operacje objęte przedmiotowym projektem rozporządzenia realizowane będą w ramach dwóch poddziałań tj.: poddziałania 7.4 – Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury i powiązanej infrastruktury” oraz poddziałania 7.6 – Wsparcie badań i inwestycji związanych z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, krajobrazu wiejskiego i miejsc o wysokiej wartości przyrodniczej, w tym dotyczących powiązanych aspektów społeczno-gospodarczych oraz środków w zakresie świadomości środowiskowej.

zakupu obiektów budowlanych charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie z przeznaczeniem na cele publiczne (§ 2 projektu rozporządzenia).

Beneficjentami wsparcia finansowego przewidzianego w niniejszym projekcie rozporządzenia są gminy oraz instytucje kultury, dla których organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego (§ 3 projektu rozporządzenia).

Regulacje dotyczące wymagań, jakie musi spełniać operacja uwzględniają postanowienia Programu. Zgodnie z § 4 pkt 1 projektu rozporządzenia koszty kwalifikowalne operacji nie będą współfinansowane z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności lub jakiegokolwiek innego unijnego instrumentu finansowego. Oznacza to, że wkład krajowych środków publicznych będzie pochodził wyłącznie ze środków własnych beneficjenta. Ponadto w celu ustalenia przez beneficjenta harmonogramu wykonania prac i wskazania terminu złożenia wniosku o płatność, wprowadzone zostały terminy na zakończenie realizacji operacji, tak aby operacje były realizowane w optymalnym czasie, co pozwoli zaplanować płatności i płynnie je realizować (§ 4 pkt 2 projektu rozporządzenia).

Należy wskazać, że wprost z przepisów rozporządzenia nr 1305/2013 wynika obowiązek weryfikacji spójności realizowanej operacji z planem przestrzennym, jak również planem strategicznym. Wobec powyższego warunkiem przyznania pomocy jest właśnie zgodność operacji z takimi planami (§ 4 pkt 5 i 6). Należy zwrócić uwagę na fakt, że w przypadku § 4 pkt 5 warunek będzie spełniony, jeżeli operacja nie będzie sprzeczna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, o ile jest on sporządzony dla danego obszaru – w przeciwnym razie z decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, jednak wyłącznie w przypadku, gdy taka decyzja jest wymagana. Gdy taka decyzja nie jest wymagana z przepisów prawa, a dana miejscowość nie ma sporządzonego planu zagospodarowania przestrzennego, dokument planistyczny zgodnie z rozporządzeniem nr 1305/2013 nie będzie wymagany.

Ponadto operacja powinna być uwzględniona w strategii rozwoju (§ 4 pkt 6), tak aby można było ocenić, czy beneficjent planował realizację operacji i czy wpisuje się ona w szerszy kontekst związany z rozwojem tego obszaru, a nie jest inwestycją ad hoc. Beneficjent nie będzie zobowiązany do opracowania dodatkowych dokumentów na potrzeby ubiegania się o przyznanie pomocy w ramach przedmiotowego działania, lecz winien wskazać dokumenty planistyczne i strategiczne którymi dysponuje.

W uzasadnionych przypadkach ze względu na specyfikę zakresu operacji typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne” lub operacji typu „Kształtowanie przestrzeni

publicznej”, np. wyposażenie obiektów pełniących funkcje kulturalne, dopuszcza się weryfikację spójności realizowanej operacji z aktualnym Planem rozwoju miejscowości. Plan rozwoju miejscowości powinien być przyjęty przez zarząd wiejskie (radę dzielnicy lub miasta), a następnie zatwierdzony przez radę gminy lub miasta.

W niniejszym projekcie rozporządzenia zostały określone koszty kwalifikowalne, które mogą być ponoszone w odniesieniu do typu operacji dotyczących budowy lub przebudowy obiektów pełniących funkcje kulturalne, kształtowania przestrzeni publicznej oraz z zakresu odnawiania lub poprawy stanu zabytkowych obiektów budowlanych, służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego oraz zakupu obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie z przeznaczeniem na cele publiczne. Przepisy niniejszego projektu rozporządzenia, uwzględniając unijne reguły dotyczące kwalifikowalności kosztów w przypadku działań o charakterze inwestycyjnym, zawarte w rozporządzeniu nr 1305/2013, wprowadzają regulacje dotyczące zakresu i zasad ponoszenia kosztów kwalifikowalnych (§ 5 projektu rozporządzenia).

W § 6 ust. 1 projektu rozporządzenia, zgodnie z postanowieniami Programu poziom pomocy finansowej w ramach przedmiotowego działania wynosi maksymalnie 63,63% kosztów kwalifikowalnych, natomiast wymagany minimalny wkład krajowych środków publicznych w wysokości 36,37% będzie pochodził ze środków własnych beneficjenta.

W § 6 ust. 2, projektu rozporządzenia uwzględniając postanowienia Programu, określono również limit pomocy, który łącznie w ramach trzech ww. typów operacji nie może przekroczyć 500 000 zł na miejscowość w okresie realizacji Programu.

W § 8-10 projektu rozporządzenia określono kryteria wyboru operacji. Operacje realizowane w ramach przedmiotowego działania mają przyczynić się do osiągnięcia celu określonego w priorytecie unijnym, dotyczącego wsparcia włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich. Kryteria wyboru dla operacji typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne”, operacji typu „Kształtowanie przestrzeni publicznej” oraz operacji typu „Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego” objętych Programem są ukierunkowane na realizację ww. celu priorytetowego oraz zobowiązań wynikających z Umowy partnerstwa określającej kierunki interwencji w latach 2014-2020 trzech polityk unijnych w Polsce – Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybołówstwa.

Ustalając kryteria wyboru operacji, kierowano się wymogami określonymi w art. 49 ust. 1 rozporządzenia nr 1305/2013. Zgodnie z tym przepisem, celem kryteriów wyboru jest

zapewnienie równego traktowania podmiotów ubiegających się o przyznanie pomocy, lepszego wykorzystania zasobów finansowych i ukierunkowanie środków finansowych zgodnie z priorytetami unijnymi w zakresie rozwoju obszarów wiejskich. Przy określeniu i stosowaniu kryteriów wyboru uwzględnia się zasadę proporcjonalności w odniesieniu do wielkości operacji.

Zaproponowane w projekcie rozporządzenia kryteria mają na celu wybór operacji wysokiej jakości oraz w jak największym stopniu przyczyniających się do osiągnięcia tzw. celów przekrojowych Programu tj. innowacyjność, przeciwdziałanie zmianom klimatu oraz ochrona środowiska.

Ponadto zaproponowane w projekcie rozporządzenia kryteria uwzględniają również ustalenia przeprowadzonych audytów przez audytorów Komisji Europejskiej oraz Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w zakresie wdrażania działania „Odnowa i rozwój wsi” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007- 2013, jak również wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla ww. działania (raport pn. „Ocena skuteczności i efektywności realizacji działań „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” oraz „Odnowa i rozwój wsi” realizowanych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w latach 2007-2013 (PROW 2007-2013)”).

Krajowe kryteria wyboru operacji (kryteria horyzontalne).

W ramach operacji typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne” priorytetowo będą traktowane operacje realizowane przez beneficjentów w gminach uboższych. Punkty przyznawane będą gminom, w których dochód podatkowy w przeliczeniu na mieszkańca kształtuje się na poziomie niższym niż średnia krajowa oraz tym, które wchodzi w skład powiatu o wskaźniku bezrobocia wyższym lub równym ze średnią w kraju. Przedmiotowe kryteria są mierzalne i transparentne, ponieważ dochód podatkowy gminy w przeliczeniu na mieszkańca w stosunku do średniej krajowej publikowany jest przez urząd obsługujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych natomiast informacje dotyczące stopy bezrobocia publikowane są przez Główny Urząd Statystyczny oraz Wojewódzki Urząd Pracy. Wybór kryteriów wynikał z potrzeby wsparcia działań dotyczących włączenia społecznego i rozwoju obszarów ubogich (§ 8 ust 1 pkt 2 i 7 projektu rozporządzenia).

W ramach przedmiotowego zakresu premiowane będą operacje uwzględniające zastosowanie innowacyjnych w skali województwa rozwiązań, w tym rozwiązań organizacyjnych, technicznych lub technologicznych, które zapewnią warunki dla tworzenia

wysokiej jakości oferty kulturalnej, dostępnej dla zróżnicowanych grup odbiorców oraz operacje uwzględniające wyposażenie budowanych, przebudowywanych lub wyposażanych obiektów budowlanych w mikroinstalację odnawialnego źródła energii w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. poz. 478 i 2365, z 2016 r. poz. 925, 1579 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 624), które będą zapewniały pokrycie co najmniej w 50 % zapotrzebowania wybudowanego, przebudowanego lub wyposażonego w ramach operacji obiektu na energię elektryczną lub ciepłą albo obiekt budowlany będący przedmiotem operacji jest wyposażony w mikroinstalację, która zapewnia pokrycie w 100% zapotrzebowania tego obiektu w energię elektryczną oraz ciepłą. Wprowadzenie ww. kryteriów wynika z celu przekrojowego Programu pn. innowacyjność oraz ochrona środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatu (§ 8 ust 1 pkt 3 i 4 projektu rozporządzenia).

Kryterium określone w § 8 ust 1 pkt 1 projektu rozporządzenia (inicjatywy społeczne), za spełnienie którego operacja może otrzymać największą liczbę punktów w ramach jednego kryterium (4 punkty), preferuje operacje dotyczące budowy, przebudowy lub wyposażenia obiektów pełniących funkcje kulturalne, które będą w pełnym zakresie wykorzystywane przez mieszkańców danej miejscowości, gminy lub powiatu, w tym osób odwiedzających daną miejscowość, np. turystów. Kierując się doświadczeniem i zakresem wsparcia realizowanych podobnych operacji w poprzedniej perspektywie finansowej przyjęto, że celem kryterium będzie premiowanie operacji ukierunkowanych na rzeczywiste oczekiwania i potrzeby danych społeczności lokalnych.

Kryterium określone w § 8 ust 1 pkt 5 projektu rozporządzenia (nowe miejsca pracy) jest uzupełnieniem kryterium określonego w § 8 ust 1 pkt 1 i będzie premiować operacje, które po zrealizowaniu będą gwarantować stworzenie oraz utrzymanie w okresie trwałości operacji, zgodnie z art. 71 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia nr 1303/2013, miejsc pracy i tym samym przyczyni się do zwiększenia dostępności mieszkańców lokalnej społeczności, w tym osób odwiedzających do oddanych do użytku obiektów pełniących funkcje kulturalne, np. świetlic wiejskich, domów kultury lub obiektów rekreacyjno-sportowych.

Kryterium określone w § 8 ust 1 pkt 6 projektu rozporządzenia (gęstość zaludnienia) promuje realizację operacji w gminach posiadających wyższy współczynnik zaludnienia. Biorąc pod uwagę ograniczone możliwości finansowania w obecnej perspektywie finansowej operacji z zakresu budowy, przebudowy lub wyposażenia obiektów budowlanych pełniących funkcje kulturalne uzasadnione staje się wspieranie obszarów zamieszkałych przez jak

największą liczbę mieszkańców, co daje możliwość racjonalnego i najbardziej efektywnego wykorzystania środków Programu oraz wykorzystanie zrealizowanego projektu przez większą liczbę użytkowników.

Kryterium określone w § 8 ust 1 pkt 8 projektu rozporządzenia ma za zadanie premiować operacje realizowane w miejscowościach posiadających walory turystyczne. Zgodnie z dokumentem opracowanym przez Główny Urząd Statystyczny pn. „Analiza walorów turystycznych powiatów i ich bezpośredniego otoczenia na podstawie danych statystycznych m.in. z zakresu bazy noclegowej, kultury i dziedzictwa narodowego oraz przyrodniczych obszarów chronionych” (Warszawa, 2015 rok) formy ochrony przyrody takie jak: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu oraz obszary Natura 2000 mogą być jednym ze wskaźników badania atrakcyjności turystycznej danego obszaru.

W ramach operacji typu „**Kształtowanie przestrzeni publicznej**” priorytetowo będą traktowane operacje mające na celu kształtowanie przestrzeni układów urbanistycznych wpisanych do rejestru zabytków lub wojewódzkiej ewidencji zabytków, operacji zlokalizowanych na obszarach o potencjale turystycznym oraz operacji, które są komplementarne z innymi inwestycjami w danej miejscowości.

Komplementarność stanowi jedną z kluczowych zasad realizacji polityki wspólnotowej i ma służyć osiągnięciu wyznaczonych celów rozwojowych. Polega na uzupełnianiu się projektów i zapobieganiu ich powielania, a co za tym idzie wzmocnieniu efektów podejmowanych działań i tym samym bardziej racjonalnemu wydatkowaniu środków. W ramach operacji typu „Kształtowanie przestrzeni publicznej” premiowane będą zatem projekty, które będą wpisywać się w istniejącą „sieć” działań danej jednostki samorządu terytorialnego i będą uzupełnieniem rozpoczętych lub znajdujących się w trakcie realizacji inwestycji finansowanych ze środków Unii Europejskiej jak również ze środków krajowych (§ 9 ust 1 pkt 1 projektowanego rozporządzenia).

Preferowane będą również operacje, które realizowane będą na obszarze o potencjale turystycznym (§ 9 ust 1 pkt 2). Dla oceny potencjału turystycznego danego obszaru, na którym ma być realizowana operacja w ramach przedmiotowego typu operacji przyjęto wskaźnik intensywności ruchu turystycznego, w powiecie w którym będzie realizowana operacja, wyrażony liczbą turystów korzystających z noclegów, przypadających na 1000 zamieszkałych osób. Kryterium ustalane będzie na podstawie najnowszych, na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynikowych informacji statystycznych

ogłaszanych, udostępnianych lub rozpowszechnianych zgodnie z przepisami o statystyce publicznej. Dane te publikowane są w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego. Dane zamieszczone w Banku Danych Lokalnych opracowywane są i udostępniane zgodnie art. 38 ustawy o statystyce publicznej, stąd też jeżeli na daną agregację składają się mniej niż 3 podmioty (tzn. jeśli liczba obiektów dla danej kategorii jest mniejsza niż 3) lub też istnieje możliwość wyliczenia danych pokazanych dla wyższych agregacji, to dane o wykorzystaniu turystycznych obiektów noclegowych będą utajnione. W przypadku gdy ww. informacji, na podstawie aktualnych na dzień ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynikowych informacji statystycznych ogłaszanych, udostępnianych lub rozpowszechnianych zgodnie z przepisami o statystyce publicznej, nie będzie można ustalić, operacja nie otrzyma punktów za przedmiotowe kryterium (§ 11 ust. 7 projektowanego rozporządzenia).

Opisane wyżej kryterium wzmacniane będzie dodatkowo w poszczególnych województwach kryteriami preferującymi operacje realizowane w miejscowościach znajdujących się na oznakowanych szlakach turystycznych lub w powiatach, w których liczba oznakowanych szlaków turystycznych jest wyższa od średniej liczby szlaków w danym województwie lub liczbą gospodarstw rolnych, które świadczą usługi hotelarskie zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 187 i 1334 oraz z 2017 r. poz. 60), (§ 9 ust 1 pkt 2 projektowanego rozporządzenia).

Ponadto w ramach przedmiotowego typu operacji premiowane będą operacje uwzględniające zastosowanie innowacyjnych w skali województwa rozwiązań, w tym rozwiązań architektonicznych, technicznych lub technologicznych, jak również operacje uwzględniające zastosowanie w zrealizowanych projektach dotyczących kształtowania przestrzeni publicznej (operacjach) mikroinstalacji odnawialnego źródła energii w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, które będą zapewniały pokrycie co najmniej w 50 % zapotrzebowania na energię elektryczną lub ciepłą albo obiekt budowlany będący przedmiotem operacji jest wyposażony w mikroinstalację, która zapewnia pokrycie w 100% zapotrzebowania tego obiektu w energię elektryczną oraz ciepłą. Wprowadzenie ww. kryteriów wynika z celu przekrojowego Programu na lata 2014-2020 pn. „innowacyjność oraz ochrona środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatu” (§ 9 ust 1 pkt 3 i 4 projektowanego rozporządzenia).

W Polsce wiele gmin nie posiada planów zagospodarowania przestrzennego lub plany te są fragmentaryczne dla danego obszaru lub nieaktualne. Kryterium preferujące operacje

wyłonione do realizacji w wyniku konkursu ogłoszonego przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy (opracowanie koncepcji architektonicznej lub architektoniczno-urbanistycznej dla danej operacji) ma na celu realizację przemyślanych i zgodnych ze sztuką architektoniczną inwestycji oraz podniesienie standardów kształtowania przestrzeni publicznych i pozytywnego wizerunku obszarów wiejskich przy uwzględnieniu walorów kulturowych, historycznych oraz społecznych. Kryterium ma na celu premiowanie operacji zakładających konkurencyjność i kreatywność w rozwoju przestrzennym. Ponadto miejscowości, które posiadają prawidłowo zagospodarowaną przestrzeń stają się miejscem przyciągającym inwestorów, turystów jak również przyszłych mieszkańców (§ 9 ust 1 pkt 5 projektowanego rozporządzenia).

Preferowanie operacji dotyczących kształtowania przestrzeni publicznej układów urbanistycznych ma na celu ochronę unikatowych w skali kraju i Europy przestrzennych założeń miejskich lub wiejskich, zawierających zespoły budowlane, pojedyncze budynki i formy zaprojektowanej zieleni, rozmieszczonych w układzie historycznych podziałów własnościowych i funkcjonalnych, w tym ulic lub sieci dróg (§ 9 ust 1 pkt 6 projektowanego rozporządzenia).

Kryterium określone w § 9 ust 1 pkt 7 projektu rozporządzenia (gęstość zaludnienia) promuje realizację operacji w gminach posiadających wyższy współczynnik zaludnienia. Biorąc pod uwagę ograniczone możliwości finansowania w obecnej perspektywie finansowej operacji z zakresu kształtowania przestrzeni publicznej uzasadnione staje się wspieranie obszarów zamieszkałych przez jak największą liczbę mieszkańców, co daje możliwość racjonalnego i najbardziej efektywnego wykorzystania środków Programu oraz wykorzystanie zrealizowanego projektu przez większą liczbę użytkowników. Kryterium określone w § 9 ust 1 pkt 8 projektu rozporządzenia ma za zadanie premiować operacje realizowane w miejscowościach posiadających walory środowiskowe oraz turystyczne.

W ramach operacji typu „**Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego**” priorytetowo będą traktowane operacje, które dotyczą obiektów znajdujących się w złym stanie technicznym i które wymagają natychmiastowego podjęcia prac o charakterze interwencyjnym. Oprócz bezpośredniego ratowania doprowadzonych do degradacji zabytków i zapewnienia przez tę interwencję bezpieczeństwa ludzi, ważne będzie zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy ich stanu zachowania, w tym krajobrazu kulturowego, a także podejmowanie w dalszej kolejności działań zwiększających

atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych (§ 10 ust. 1 pkt 1 projektu rozporządzenia).

Preferowane będą również operacje mające na celu nadanie nowej funkcji (uzyskanie nowego przeznaczenia) odnowionego lub zakupionego w ramach realizacji operacji obiektu budowlanego. Nowo wybudowany lub zakupiony w ramach przedmiotowego typu operacji obiekt ma być ogólnodostępny, a nadanie odnowionemu lub zakupionemu obiektowi zabytkowemu nowych funkcji jest niezbędne dla poszukiwania i podejmowania nowych inicjatyw kulturotwórczych i edukacyjnych mających na celu między innymi aktywizację społeczności lokalnych, wzrost ruchu turystycznego czy podniesienia poziomu edukacji lub tworzenia i uczestnictwa w kulturze (§ 10 ust 1 pkt 2 projektowanego rozporządzenia).

Premiowanie obiektów, które są wpisane do rejestru zabytków lub do wojewódzkiej ewidencji zabytków ma na celu objęcie wsparciem najbardziej wartościowych dla dziedzictwa kulturowego polskiej wsi obiektów wymagających bezpośredniej ochrony poprzez odnowienie lub poprawę ich aktualnego stanu (§ 10 ust 1 pkt 3 projektowanego rozporządzenia).

W ramach przedmiotowego typu operacji preferowane będą operacje, realizowane będą na obszarze o potencjale turystycznym. Dla oceny potencjału turystycznego danego obszaru, na którym będzie realizowana operacja w ramach przedmiotowego typu operacji przyjęto wskaźnik intensywności ruchu turystycznego wyrażony liczbą turystów korzystających z noclegów, przypadających na 1000 mieszkańców zamieszkałych w danej gminie. Szczegóły dotyczące przedmiotowego kryterium zostały opisane na stronie 8 przedmiotowego Uzasadnienia. Opisane wyżej kryterium wzmocnione będzie dodatkowo w poszczególnych województwach kryteriami preferującymi operacje realizowane w miejscowościach znajdujących się na oznakowanych szlakach turystycznych lub w powiatach, w których liczba szlaków turystycznych jest wyższa od średniej liczby szlaków w danym województwie (§ 10 ust 1 pkt 4 projektowanego rozporządzenia).

Ponadto premiowane będą operacje uwzględniające zastosowanie innowacyjnych co najmniej w skali województwa rozwiązań, w tym rozwiązań organizacyjnych, technicznych lub technologicznych, które zapewnią warunki dla tworzenia wysokiej jakości oferty turystycznej, edukacyjnej lub kulturalnej (§ 10 ust 1 pkt 5).

Kryterium określone w § 10 ust 1 pkt 6 projektu rozporządzenia ma za zadanie premiować operacje realizowane w miejscowościach posiadających walory środowiskowe oraz turystyczne.

Kryteria dotyczące specyfiki regionu (kryteria regionalne).

Dodatkowo, zgodnie z postanowieniami Programu, punkty będą przyznawane na podstawie kryteriów dotyczących specyfiki regionu (§ 8 ust 2, § 9 ust. 2 oraz § 10 ust. 2). Kryteria wyboru zostały opracowane przez samorzady województw, a ich celem jest wskazanie dodatkowych preferencji wynikających ze specyfiki danego regionu. W przypadku kryteriów dotyczących specyfiki regionu powiązanych ze strategiami opracowanymi przez samorzady województw strategie te są zamieszczone lub zostaną zamieszczone na stronach Biuletynu Informacji Publicznej tych samorządów i będą dostępne pod wskazanym adresem przez cały okres realizacji Programu.

Kryteria regionalne są uzupełnieniem i uszczegółowieniem kryteriów krajowych. Wśród kryteriów regionalnych wyróżnić można kryteria odnoszące się do udziału sołectw w regionalnych Programach Odnowy Wsi, dostępności wybudowanego, przebudowanego lub wyposażonego w ramach operacji obiektu budowlanego dla mieszkańców danej społeczności, w tym możliwości korzystania przez mieszkańców z nieodpłatnego Internetu, czy kryteria preferujące operacje, które mają na celu podniesienie wśród danej społeczności wiedzy o historii lub kulturze danego regionu lub kryteria premiujące tworzenie lub rewitalizację terenów zielonych. Ponadto preferowane są miejscowości o największej liczbie działających organizacji pozarządowych, które w celach statutowych wpisana mają działalność kulturalną lub edukacyjną. Kryterium to ma na celu promować obszary, na których faktycznie działają organizacje pozarządowe i których działalność statutowa wpływa znacząco na rozwój aktywności społeczności lokalnej przy jednoczesnym podnoszeniu jakości życia społeczności lokalnej i tym samym przyczynia się do tworzenia nowych inwestycji pobudzających rozwój kulturalny danego regionu.

Maksymalna liczba punktów możliwych do zdobycia na podstawie kryteriów dotyczących specyfiki regionu dla wszystkich wyżej wymienionych operacji wynosi 12 punktów i stanowi ok. 40% kryteriów wyboru dla danego typu operacji.

Warunkiem przyznania pomocy jest uzyskanie 50% sumy punktów możliwych do otrzymania na podstawie ww. kryteriów tj. 16 punktów z 32 punktów (§ 11 ust. 2 projektu rozporządzenia).

Biorąc pod uwagę doświadczenie we wdrażaniu działań objętych Programem, konieczność szczegółowej kontroli wniosku oraz średni czas niezbędny na jego rozpatrzenie, w niniejszym projekcie rozporządzenia określono, iż weryfikacja złożonych wniosków w ramach naboru będzie odbywała się w określonej poniżej kolejności.

W pierwszej kolejności następuje weryfikacja pod kątem kryteriów wyboru (kryteria krajowe) - § 8 ust. 1, § 9 ust. 1, § 10 ust. 1 oraz kryteriów regionalnych - § 8 ust. 2, § 9 ust. 2, § 10 ust. 2, dzięki której możliwe będzie uszeregowanie wniosków w kolejności od operacji, która uzyskała największą liczbę punktów, do operacji, która uzyskała najmniejszą liczbę punktów (§ 11 ust. 3 projektu rozporządzenia) i zgodnie z § 16 tworzy się listę, która zawiera informację o kolejności przysługiwania pomocy.

Następnie jeśli zapotrzebowanie na środki, wynikające ze złożonych wniosków o przyznanie pomocy, przekracza wysokość limitu na dany typ operacji na dane województwo zastosowanie ma § 2b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 października 2015 r. w sprawie wysokości limitów środków dostępnych w poszczególnych województwach lub latach w ramach określonych działań lub poddziałań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1755 oraz z 2016 r. poz. 1719) zwanego dalej „rozporządzeniem o podziale środków”. Zgodnie z § 2b ust. 1 rozporządzenia o podziale środków podmioty ubiegające się o przyznanie pomocy, których wnioski o przyznanie pomocy finansowej zawierają zapotrzebowanie na środki przekraczające wysokość limitu na dany typ operacji w danym województwie więcej niż o 50%, informuje się, w formie pisemnej, o odmowie przyznania tej pomocy z podaniem jej przyczyn, niezwłocznie po podaniu do publicznej wiadomości przez podmiot wdrażający listy zawierającej informację o kolejności przysługiwania pomocy.

Z kolei w odniesieniu do pozostałych wniosków o przyznanie pomocy dokonuje się kontroli administracyjnej wniosków pod kątem spełnienia warunków przyznania pomocy oraz w zakresie danych lub dokumentów niezbędnych do przyznania pomocy (§ 17 projektowanego rozporządzenia), których wykaz zawiera formularz, o którym mowa w § 14 ust. 2 projektowanego rozporządzenia, z tym że zgodnie z § 2b ust. 2 rozporządzenia o podziale środków podmioty ubiegające się o przyznanie pomocy, których wnioski o przyznanie pomocy zawierają zapotrzebowanie na środki przekraczające określoną w rozporządzeniu wysokość odpowiedniego limitu środków mniej niż o 50%, niezwłocznie informuje się o tym, że złożone przez nich wnioski zawierają zapotrzebowanie przekraczające wysokość limitu.

Weryfikacja wszystkich złożonych wniosków o przyznanie pomocy jest nieuzasadniona ze względu na fakt, iż nie mają one realnej szansy na otrzymanie pomocy (ograniczone środki finansowe przypisane na realizację operacji w ramach ww. typów operacji). Zweryfikowanie przez właściwy organ samorządu województwa dodatkowych

wniosków (powyżej limitu środków, lecz mieszczących się w dodatkowych 50 % limitu) pozwoli uniknąć sytuacji, która pojawiłaby się w przypadku gdy podpisanie umowy z podmiotem ubiegającym się o przyznanie pomocy mieszczącym się w limicie środków okazałoby się niemożliwe (np. podmiot nie uzupełnił w terminie wszystkich braków, o których mowa w § 17 ust. 3 projektowanego rozporządzenia). W przeciwnym wypadku samorząd województwa musiałby dodatkowo weryfikować kolejne wnioski na liście, co mogłoby się powtarzać w każdym przypadku, gdy kolejny wniosek na którymkolwiek etapie po ogłoszeniu listy zostałby odrzucony. Dzięki przeprowadzeniu kontroli administracyjnej dodatkowej puli wniosków, samorząd nie będzie musiał wracać do procesu kontroli administracyjnej wniosków i ilość zweryfikowanych wniosków o przyznanie pomocy pozwoli na wykorzystanie 100% limitu.

Niniejszy projekt rozporządzenia określa tryb ogłaszania naboru wniosków o przyznanie pomocy (§ 13 projektu rozporządzenia) oraz warunki i terminy rozpatrywania wniosków oraz przypadki, w których podmiot wdrażający nie przyznaje pomocy, wzywa do usunięcia braków lub wzywa beneficjenta do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienia dowodów na potwierdzenie tych faktów (§ 15 projektu rozporządzenia).

Przepisy projektowanego rozporządzenia zapewniają możliwość uzupełnienia braków we wniosku, jednak nie dotyczy to braków dokumentów i informacji we wniosku mających wpływ na przyznanie punktów w ramach kryteriów krajowych oraz regionalnych (§ 17 ust. 1-3 projektu rozporządzenia). W przypadku braku takich dokumentów punktów za dane kryterium nie przyznaje się (§ 15 ust. 3 projektu rozporządzenia). Przez brak we wniosku o przyznanie pomocy należy rozumieć nieumieszczenie w jego treści elementów lub niezalączenie do niego załączników wymaganych w ustawie, w rozporządzeniu oraz w formularzu wniosku o przyznanie pomocy.

Po zakończonej weryfikacji wniosków właściwy organ samorządu województwa podaje do publicznej wiadomości zaktualizowaną listę, jeżeli kolejność wniosków na liście w wyniku kontroli administracyjnej uległa zmianie (§ 18 projektu rozporządzenia) oraz w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku, wzywa podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy do podpisania umowy lub w przypadku niespełnienia warunków przyznania pomocy, informuje o odmowie jej przyznania, na co ma 6 miesięcy od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie pomocy (§ 19 ust. 1). Jeżeli w przeciągu tych 6 miesięcy okaże się, że jakiegokolwiek podmiot z listy (który mieści się

w limicie) nie podpisze umowy o przyznanie pomocy, samorząd może zaprosić kolejne podmioty z listy ubiegające się o przyznanie pomocy, które zostały zweryfikowane na podstawie § 16 ust. 1, o ile zrobi to w czasie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia, w którym upływa terminu składania wniosków o przyznanie pomocy. Zgodnie bowiem z § 2b ust. 3 rozporządzenia o podziale środków wnioski o przyznanie pomocy, zawierające zapotrzebowanie na środki przekraczające wysokość odpowiedniego limitu o mniej niż 50%, rozpatruje się zgodnie z projektowanym rozporządzeniem, z tym że podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy wzywa się do zawarcia umowy lub informuje się ten podmiot o odmowie przyznania pomocy z uwagi na brak dostępnych środków nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie pomocy. Zatem wszystkie wnioski o przyznanie pomocy, które były rozpatrywane zgodnie z projektowanym rozporządzeniem i w związku z którymi nie odmówiono przyznania pomocy zgodnie z § 2b ust. 1 rozporządzenia o podziale środków, należy rozpatrzyć w terminie 6 miesięcy od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie pomocy. W tym samym terminie powinno nastąpić wezwanie do zawarcia umowy przyznania pomocy lub odmowa przyznania pomocy, w odniesieniu do wniosków których zapotrzebowanie mieści się w limicie. Przez kolejne 6 miesięcy (a więc w terminie 12 miesięcy od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie pomocy), powinno nastąpić wezwanie do zawarcia umowy przyznania pomocy lub odmowa przyznania pomocy z uwagi na brak środków w odniesieniu do pozostałych wniosków o przyznanie pomocy (których zapotrzebowanie przekracza wysokość limitu ale nie więcej niż o 50%). Co istotne, odmowa przyznania pomocy w odniesieniu do wniosków o przyznanie pomocy, których zapotrzebowanie przekracza wysokość limitu ale nie więcej niż o 50%, z powodu niespełnienia warunków przyznania pomocy innych niż brak dostępnych środków powinna nastąpić w podstawowym terminie 6 miesięcy.

Pomoc finansowa przewidziana w projektowanym rozporządzeniu jest przyznawana na podstawie umowy zawieranej w formie pisemnej między podmiotem wdrażającym, którym jest samorząd województwa, a beneficjentem poddziałania. W § 19 projektu rozporządzenia uregulowano kwestie związane z podpisywaniem umowy o przyznanie pomocy, wskazując, że będą one zawierane w kolejności wynikającej z listy operacji ocenionych (§ 20 projektu rozporządzenia).

Jednocześnie wskazano tryb postępowania w przypadku, gdy podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy nie stawi się w wyznaczonym terminie na podpisanie umowy, w tym

obowiązek poinformowania, w formie pisemnej, tego podmiotu o sposobie i przyczynach rozstrzygnięcia (§ 19 ust. 3 i 4 projektu rozporządzenia).

W formularzu umowy, poza postanowieniami określonymi w art. 36 ust. 1 ustawy, zostaną zawarte również zobowiązania beneficjenta do:

- 1) zapewnienia spełnienia warunków na etapie wniosku o płatność ostateczną, które wynikają z kryteriów, za które zostały przyznane punkty w ramach oceny wniosku o przyznanie pomocy,
- 2) zapewnienia, trwałości operacji, zgodnie z art. 71 rozporządzenia nr 1303/2013, realizacji inicjatyw społecznych, określonych we wniosku o przyznanie pomocy, na podstawie których operacja otrzymała punkty w ramach oceny wniosku o przyznanie pomocy,
- 3) zapewnienia, trwałości operacji, zgodnie z art. 71 rozporządzenia nr 1303/2013, utrzymania stworzonych miejsc pracy na podstawie, których operacja otrzymała punkty w ramach oceny wniosku o przyznanie pomocy,
- 4) osiągnięcia wskaźników realizacji celu operacji do dnia złożenia wniosku o płatność końcową,
- 5) niefinansowania kosztów kwalifikowalnych operacji z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności lub jakiegokolwiek innego unijnego instrumentu finansowego;
- 6) zachowania konkurencyjnego trybu wyboru wykonawcy zgodnie z przepisami ustawy określającymi konkurencyjny tryb wyboru wykonawcy i przepisami wydanymi na podstawie art. 43a ust. 6 ustawy – w przypadku gdy do ich wyboru nie mają zastosowania przepisy o zamówieniach publicznych;
- 7) przechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą do dnia, w którym upływie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;
- 8) warunków i sposobów pozyskiwania od beneficjenta danych, które jest on obowiązany udostępnić na podstawie przepisów prawa;
- 9) dokonywania zmian w umowie;
- 10) ograniczeń lub warunków w zakresie przenoszenia własności lub posiadania rzeczy nabytych w ramach realizacji operacji lub sposobu ich wykorzystania;
- 11) zapewnienia spełnienia warunków na etapie wniosku o płatność końcową, które wynikają z tych kryteriów, za które zostały przyznane punkty jedynie na podstawie deklaracji ich spełnienia złożonej we wniosku o przyznanie pomocy (§ 21 projektu rozporządzenia).

Niniejszy projekt rozporządzenia zawiera również przepisy szczegółowe dotyczące postanowień umowy w zakresie praw i obowiązków stron, przyjętych zabezpieczeń należytego wykonania przez beneficjenta zobowiązań oraz ogólne warunki wypłaty środków finansowych. Zawarte w projekcie rozporządzenia regulacje stanowią uzupełnienie katalogu zawartego w ustawie określającego zawartość umowy o przyznaniu pomocy (§ 22 projektu rozporządzenia).

Projektowane rozporządzenie (§ 23 ust. 2) określa warunki, jakie muszą być spełnione, aby koszty kwalifikowalne, w tym również koszty ogólne, podlegały refundacji. Jednym z tych warunków jest data poniesienia kosztów kwalifikowalnych. Zasadniczo koszty kwalifikowalne podlegają refundacji, jeżeli zostały poniesione od dnia zawarcia umowy o przyznaniu pomocy. Wyjątek od tej reguły dotyczy kosztów ogólnych, które podlegają refundacji, jeżeli zostały poniesione od dnia 1 stycznia 2014 r. Zatem koszty ogólne mogą być poniesione przed zawarciem umowy o przyznaniu pomocy, a nawet przed wejściem w życie projektowanego rozporządzenia. Podnosząc koszty ogólne przed wejściem w życie projektowanego rozporządzenia podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy nie mógł jednak świadomy niektórych z warunków, pod jakimi te koszty będą podlegać refundacji, gdyż te warunki zostały określone dopiero w projektowanym rozporządzeniu. Trudno zatem wymagać, aby taki podmiot spełnił warunki, które nie obowiązywały w chwili ponoszenia kosztów ogólnych. Mając to na uwadze należało określić przepisy przejściowe, które dotyczą kosztów ogólnych poniesionych przed dniem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia.

Obowiązek ponoszenia kosztów kwalifikowalnych zgodnie z tzw. zasadą konkurencyjności (warunek określony w § 23 ust. 2 pkt 1 lit. b projektowanego rozporządzenia) został wprowadzony w art. 43a ustawy upoważniającej do wydania projektowanego rozporządzenia na skutek zmiany tej ustawy ustawą z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 5). Przepis ten wszedł w życie z dniem 18 stycznia 2017 r. Zatem dopiero od tej daty podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy był obowiązany do ponoszenia kosztów kwalifikowalnych zgodnie z powyższą zasadą. Dlatego też w przepisie przejściowym proponuje się, aby do kosztów ogólnych poniesionych przed tą datą nie miał zastosowania warunek ich refundacji dotyczący poniesienia tych kosztów zgodnie z powyższą zasadą.

Niniejszy projekt rozporządzenia zawiera regulacje dotyczące trybu składania i rozpatrywania wniosków o płatność oraz niezbędnych danych jakie powinien zawierać wniosek o płatność (§ 24 i 25 projektu rozporządzenia).

Niniejsze rozporządzenie reguluje również warunki wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy (§ 26 projektu rozporządzenia) oraz obliczanie i oznaczanie terminów związanych z wykonywaniem czynności w toku postępowania w sprawie przyznania i wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy, a także wstrzymania biegu tych terminów (§ 27 projektu rozporządzenia).

Ze względu na zmiany, jakie mogą dotyczyć beneficjenta w okresie związania celem operacji, projekt rozporządzenia zawiera regulacje dotyczące przeniesienia własności oraz następstwa prawnego (§ 28 i 29 projektu rozporządzenia).

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia ma na celu wdrożenie przepisów Unii Europejskiej, w związku z tym jego projekt nie podlega procedurze notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia wraz ze wszelkimi dokumentami dotyczącymi prac nad tym projektem został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt rozporządzenia został zgłoszony do Wykazu prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Opracowano w Departamencie

Rozwoju Obszarów Wiejskich:

Akceptował:

<p>Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne” operacje typu „Kształtowanie przestrzeni publicznej” oraz operacje typu „Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego” w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Ryszard Zarudzki, Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich MRiRW, (22) 623-18-42</p>	<p>Data sporządzenia wrzesień 2016 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe Prawo UE</p> <p>Nr w wykazie prac:</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Wprowadzenie do porządku prawnego regulacji niezbędnych do wdrożenia operacji typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne” operacje typu „Kształtowanie przestrzeni publicznej” oraz operacje typu „Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego” w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt rozporządzenia jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. z 2017 r. poz. 562 i 624).

Regulacje zawarte w projektowanym rozporządzeniu dotyczą określenia szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne” operacje typu „Kształtowanie przestrzeni publicznej” oraz operacje typu „Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego” objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Wejście w życie niniejszego projektu rozporządzenia pozwoli przyznawać pomoc na realizację inwestycji z zakresu budowy, przebudowy lub wyposażenia budynków pełniących funkcje kulturalne, w tym świetlic i domów kultury, kształtowania przestrzeni publicznej zgodnie z wymaganiami ładu przestrzennego oraz na operacje w zakresie odnawiania lub poprawy stanu zabytkowych obiektów budowlanych, służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego oraz zakup obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie z przeznaczeniem na cele publiczne. Realizacja ww. operacji wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców obszarów wiejskich poprzez zwiększenie dostępu do obiektów świadczących usługi kulturalne, poprawi funkcjonalność i estetykę przestrzenną obszarów wiejskich w miejscowościach do 5 000 mieszkańców oraz przyczyni się do ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego obszarów wiejskich.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak informacji na temat problemów w krajach członkowskich OECD i UE związanych z wdrażaniem działań na podstawie przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17

grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013 r., str. 487, z późn. zm.).

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Samorządy Województw	16	PROW 2014 – 2020	Wpływ na organizację tych podmiotów z uwagi na przypisane im zadania związane z wdrażaniem PROW 2014-2020.
Agencja Płatnicza (ARiMR)	1	Konsultacje z ARiMR w ramach prac nad projektem rozporządzenia	Dostosowanie systemów informatycznych i procedur do regulacji wynikających z projektu rozporządzenia.
Mieszkańcy obszarów wiejskich zamieszkujący obszar realizacji operacji tj. obszar należący do: a) gminy wiejskiej, lub b) gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 000 mieszkańców, lub c) gminy miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 000 mieszkańców.	Zgodnie z przyjętymi założeniami do PROW 2014 – 2020 planowane jest zrealizowanie 940 operacji z zakresu budowy, przebudowy lub wyposażenia budynków pełniących funkcje kulturalne, w tym świetlic i domów kultury, kształtowania przestrzeni publicznej zgodnie z wymaganiami ładu przestrzennego oraz operacji z zakresu odnawiania lub poprawy stanu zabytkowych obiektów budowlanych, służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego oraz zakupu obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie.	PROW 2014 – 2020	Wpływie pozytywnie na rozwój lokalnej społeczności wiejskiej poprzez poprawę dostępu do placówek kulturalnych i muzealnych oraz poprawi warunki życia poprzez poprawę infrastruktury publicznej.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie przesłany do konsultacji publicznych, uzgodnień i opiniowania stosownie do postanowień uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady

	przedsiębiorstw	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
	(dodaj/usuń)	
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na funkcjonowanie przedsiębiorców ponieważ wsparcie w ramach poszczególnych typów operacji nie będzie skierowane do przedsiębiorców.	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Wejście w życie rozporządzenia wpłynie pozytywnie na środowisko naturalne. W ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury i powiązanej infrastruktury” (typ operacji „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne” oraz typ operacji „Kształtowanie przestrzeni publicznej”) przewidziano możliwość dofinansowania budowy mikroinstalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii (OZE). Ponadto zaproponowane kryteria wyboru operacji (krajowe, jak również część kryteriów regionalnych) przewidują preferencje dla operacji uwzględniających budowę mikroinstalacji. Budowa mikroinstalacji wpłynie na ograniczenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia wpłynie również na poprawę jakości

życia mieszkańców obszarów wiejskich poprzez zwiększenie dostępu do obiektów świadczących usługi kulturalne oraz poprawi funkcjonalność i estetykę przestrzenną, w tym przyczyni się do ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego obszarów wiejskich.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluację Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 (PROW 2014-2020) organizuje się na bazie wieloletniej i obejmuje ona okres 2014-2023. Ewaluacja będzie prowadzona zgodnie ze wspólnym systemem monitorowania i oceny opracowywanym wspólnie przez Komisję Europejską i państwa członkowskie Unii Europejskiej i przyjętym przez Komisję Europejską w drodze aktu wykonawczego. Wykonana zostanie ocena ex ante oraz ocena ex post tego Programu. Ewaluacja prowadzona będzie zgodnie z zawartym w tym Programie Planem Ewaluacji.

Zgodnie z art. 72 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005, instytucja zarządzająca oraz komitet monitorujący monitorują jakość realizacji tego Programu poprzez wskaźniki finansowe oraz wskaźniki produktów i celów.

Zgodnie z art. 69 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 wskaźniki monitorowania są powiązane ze strukturą i celami ram polityki rozwoju obszarów wiejskich oraz umożliwiają ocenę postępów, skuteczność i efektywność w zakresie realizacji polityki w stosunku do celów na poziomie unijnym oraz krajowym. Dane dla celów monitorowania będą gromadzone na poziomie operacji, działań i celów szczegółowych.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak załączników.